

**TARTU LINNARAAMATUKOGU
2021. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Tartu 2022

Sisukord

Sissejuhatus	6
Tabel 1. Raamatukogude arv elanike kohta	6
1. Põhilised tegevussuunad	6
1.1 Koroonaviiruse mõju	7
2. Juhtimine	9
2.1. Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:	9
2.2. Eelarve.....	9
Tabel 2. Eelarve.....	9
2.3. Projektid	10
Tabel 3. Projektirahad	10
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	10
Tabel 4. Tartu Linnaraamatukogu töötajad	10
Tabel 5. Tartu Linnaraamatukogu töötajate haridustase	11
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	12
Tabel 6. Personali koolitused	12
2.4.2. Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	12
Tartu linnaraamatukogu ei ole maakonna keskkogu. Siiski oleme igal aastal korraldanud vähemalt ühe üle-Eestilise ettekandepäeva kõigile huvilistele. 2021. aastal 2. juunil toimunud ettekandepäeva teemaks oli.....	12
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.	13
2.4.4 Erialahariduse omandamine.	13
Tabel 7. Erialahariduse omandamine	13
2.4.5 Töötajate tunnustamine.	13
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.	13
2.5.1. Juurdepääs liikumispuudega inimesele.	14
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	15
Tabel 8. IT seadmete hulk 2021. a lõpus.....	15
Tabel 9. IT seadmete hulk 2021. a lõpus.....	15
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	15
Tabel 10. Eelarve.....	15
3.1. Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)	16
3.1.1. Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat).....	16
Tabel 11. Ostetud raamatud keelte järgi 2021.....	16

Tabel 12. Ostetud raamatud keelte järgi 2020.....	16
Tabel 13. Ostetud nimetused.....	17
Tabel 14. Ostetud eksemplarid.....	18
Tabel 15. Ostetud raamatute maksumus keelte järgi.....	18
Tabel 16. Ostetud paberväljaannete (raamatud, noodid, kaardid, pisitrükised, lauamängud) maksumus.....	19
Tabel 17. Ostetud auviste ja elektrooniliste väljaannete maksumus laadide kaupa (€) ...	19
Tabel 18. Ostud 2021	19
Tabel 19. Muu juurdekasv 2021	20
Tabel 20. Kogude kasv kokku (kõik laadid ja arvestusüksused)	21
Tabel 21. Juurdetulek laadide kaupa (ilma perioodikata, ostetud ja muu kokku).....	21
Tabel 22. Raamatud (eks. tüüp 7 ja 74) keelte järgi, juurdetulek (ostetud ja muu) kokku	21
Tabel 23. Ilukirjanduse (raamatud) proportsionaalne juurdekasv aastate võrdluses	21
3.1.2.Perioodika komplekteerimine	22
Tabel 24. Ajakirjad (nimetused) keelte järgi (ostud ja annetused kokku) arvuliselt ja protsendiliselt:	22
Tabel 25. Ajalehed (nimetused) keelte järgi (juurdetulek kokku):	22
3.1.3 Auviste komplekteerimine	23
Tabel 26. Ostetud auviste ja elektrooniliste väljaannete maksumus laadide kaupa (€) ...	23
3.2. Inventuurid, mahakandmised.....	23
Tabel 27. 2021.a. kustutamise põhjused	23
Tabel 28. Kustutamine 2017-2021	24
Tabel 29. Kustutamised 2021	24
Tabel 30. Kogude seisu muutumine 2021	24
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	24
Pandeemia tõttu langes kogu füüsiline kasutus,.....	25
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	25
Tabel 31. Peamaja arvutiklassi kasutamine 2021.....	25
4.2. Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	26
Tabel 32. Lugejad 2020/2021.....	26
Tabel 33. Füüsilised ja virtuaalkülastused 2020/2021	26
Tabel 34. Laenutused* ja päringud	26
Tabel 35. Virtuaalüritused.....	26
Tabel 36. Virtuaalnäitused	27

Muusikaosakonnas kasutati digiklaverit 215 korda (433,5 t.), saali klaverit 47 korda (72,5 t.). K.....	27
Tehnikaosakonnas jätkus e-lugeri laenutamine (9 lugeri, mida laenutati 50 korda).....	27
4.3. RVL teenindus.....	28
4.3.1. Tartu Linnaraamatukogust teiste raamatukogude poolt tellitud teavikud	28
Tabel 37. Tellitud teavikud raamatukogude lõikes:	28
4.3.2. Tartu Linnaraamatukogu lugejate tellimused teistest raamatukogudest	28
Tabel 38. Tellitud teavikud raamatukogude lõikes:	28
4.4. Laste- ja noorteteenindus	29
4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine	29
Tabel 39. Võõrkeelsed annetused.....	29
4.4.2 Laste- ja noorte raamatukogu kasutamine.....	29
Tabel 40. Lastest lugejaid, laste külastusi ja laenutusi.....	29
Oluline erinevus on see, et kui raamatukokku kohale tulla pikka aega ei saanud ja nii lastest lugejate kui külastuste arv on langenud, siis laenutuste arv on tõusnud. Seda võib mõjutada ka laenutuskapi hankimine.	29
4.4.3 Laste- ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.	30
4.4.4. Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused.	30
Tabel 41. Laste koolitused 2021	30
Tabel 42. Lasteüritused ja rühmakoolitused 2017 – 2021 võrdlus	30
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	32
Tabel 43. Erivajadusega sihtrühmade teenindus 2021	32
4.6 Raamatukogu kui kohaliku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	32
Tabel 44. Näitused ja üritused.....	33
Tabel 45. Koolitused	33
Tabel 46. Ürituste võrdlus 2017 –2021	33
Tabel 47. Rühmakoolituste võrdlus 2017 – 2021	33
Tabel 48. Üritused ja koolitused lastele, noortele ja täiskasvanutele, võrdlus 2017–2021	34
Ürituste, koolituste arv	34
Tabel 49. Noortekohvikud 2021	35
Tabel 50. Pargiraamatukogu võrdlus 2008–2019	36
Tabel 51. Näitused 2017-2021	36
Tabel 52. Kunsti- ja käsitöönäitused 2017-2021*	37

4.6.1 kohalikul tasandil	37
4.6.2 riiklikul tasandil.....	38
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	39
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.	40
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	41
Tabel 53. Raamatukogu veebilehtede külastused	42
Tabel 54. Kodulehe külastused 2021	44
Tabel 55. Blogid	45
4.9 Andmebaasid	46
Tabel 56. Bibliokirjed	47
Tabel 57. Kirjeid Sierras	48
Tabel 58. Kirjete kustutamine andmebaasist.....	48
Tabel 59. 2021.a tehtud kirjeid:	48
2022. aasta tegevused	48
LISA 1. Personali koolitus (mille eest tasuti raamatukogu eelarvest)	51
LISA 2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised ja ettekanded	52
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	55
LISA 4. Laste ja noorteüritused	56

Sissejuhatus

Tabel 1. Raamatukogude arv elanike kohta

Linna nimi	Elanike arv (01.12.20)	Üldkasutatavate raamatukogude arv	Harukogude arv	Teeninduspunktide arv	Kokku
Tartu	94 663	1	4	1	5

1. Põhilised tegevussuunad

Raamatukogu jätkas tegevust piirkonna kultuuri-, koolitus- ja kogukonnakeskusena. Aina olulisemaks muutub raamatukogu kui digimentorluse ja infooskuste pakkuja ning mitteformaalse hariduse ja elukestva õppe toetaja roll, pidades seejuures silmas inimeste toetamist kogu nende elukaare vältel – lapsepõlvest küpse eani. Jätkuvalt on üheks tähtsamaks ülesandeks laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, samas ei saa alahinnata ka eakate digilõhe ületamisel tehtava töö olulisust. 2021. a. seadsime eesmärgiks tugevdada tööd kogukonnaga ja ametisse asus kogukonnatöö juht.

2021. aastal jätkus koroonakriis ja raamatukogude külastamine ei jõudnud veel kriisieelsete tulemusteni, siiski on mitmed statistilised näitajad taas tõusuteel. Kriisist tingituna on oluliselt kasvanud kasutajate „iseseisvumine“, aina rohkem kasutatakse võimalust veebis lugejaks registreeruda, raamatuid tellida ja pikendada, populaarne on ka kärgläenutus. Koroonakriisi leevendas oluliselt laenutuskapi ning tagastuskastide olemasolu (peamajaja ette lisati teine tagastuskapp), samuti raamatute saatmine postiga ja pakiautomaatidesse. Kasutajad on rahul mugava võimalusega laenutada ja tagastada endale sobival kellaajal.

Mitmed tegevused jäid ära või kolisid seoses koroonapiirangutega veebi. Kontaktide minimeerimiseks oli saalide paigutus hõrendatud. Sügisel jätkati mitme seni katkenud teenusega – eakate päevakeskustes laenutamise ja individuaalsete nutikoolitustega. Palju tutvustati raamatukogu tegevusi, jagati lugemissoovitusi ja peeti ettekandeid veebis. Mitmed virtuaalsed kohtumised kirjanike ja teadlastega ning ürituste salvestused on veebis järelvaadatavad. Kasvas töötajate digipädevus tänu igapäevatöö osalisele veebi kandumisele ning mitmetele veebikoolitustele.

Pandeemia tõttu seatud piirangud ei võimaldanud aasta esimese viie kuu vältel raamatukogus kontaktisündmusi korraldada. Sel perioodil oli avalikkussuhete aspektist oluline ülesanne jagada kasutajatele teavet raamatukogu kasutuskorra kohta. Raamatukogu oli avatud, targa kapi näol lisandus kontaktivaba kasutamise võimalusi.

Aasta algusest peale sai üha hoogu juurde südalinna kultuurikeskuse (SÜKU), st raamatukogu ja kunstimuuseumi uue hoone tulevase asukoha ümber puhkenud diskussioon. Ka raamatukoguhoidjad avaldasid oma nägemuse sellest, milliseid võimalusi uus maja ja naabrus kunstimuuseumiga annab. Nii ilmus 23. märtsil Tartu Postimehes nelja raamatukoguhoidja (L. Jahilo, M. Tempel, A. Amor-Narits, S. Ülper) ühisartikkel „Paneme linnasüdames kultuurisüdame tööle“ ning 24. septembri ajalehes „Sirp“ M. Põldaasa artikkel „Muutumises rahvaraamatukogud“.

Jaanuarist maini püüdsime virtuaalsündmustena elus hoida traditsioonilisi üritusi, nt algupärase lastekirjanduse päeva, luuleprõmmi, kevadisel koolivaheajal Tartu lastekirjanduse auhinna laureaatide tutvustamist. Aastaga oli kohale jõudnud arusaamine, et hea virtuaalsündmus on täiesti omaette žanr, mis nõuab hoopis teiste oskuste ja kvalifikatsiooniga

inimesi, kui tavaüritus koos ülekandega. Tehti ükse õnnestunud jutuõhtu Ena Metsa lugudest (protsess meenutas telesaate tegemist) ja ära jäänud kirjandusliku jalutuskäigu asemel jalutuskäigu reklaamvideo.

Uuteks algatusteks olid lugemismäng täiskasvanud lugejatele ja suvetegevused. Esmakordselt avati malevlaste abiga Annelinna raamatukogu aias välilugemissaal ning ära jäänud kevadhooaega kompenseeris osalemine Magasini Tänava Suvila kultuurifestivalil, kus korraldasime 5 kirjandusüritust. Oktoobrist detsembrini viisid keskkogu, Tammelinna ja Annelinna harukogu töötajad iga nädal läbi kolm kõnniringi eakatele.

Jätkasime **UNESCO kirjanduslinn Tartu egiidi all toimuvate tegevustega**. Seitsmendaks Tartu lastekirjanduse auhinna laureaadiks sai **Triinu Laan** raamatuga „**Luukere Juhani juhtumised**“. Lastekirjanduse auhinna võitnud raamatut jagati kõigile linna 3. klasside õpilastele. Raamatukogu oli Tartu kirjandusfestivalide Prima Vista ning laste- ja noortekirjanduse festivali kaaskorraldaja.

Andmebaasi „**Tartu ilukirjanduses**“ põhjal väljatöötatud kirjanduslikud matkad viisid huvilisi viiele erinevale jalutuskäigule, seda koostöös linnamuuseumiga – ajalooline pool neilt, kirjanduslik meilt. Mobiilirakendus TartuFic pakkus samu marsruute huvilistele iseseisvaks läbimiseks.

Alates septembrist said jälle toimuda **traditsioonilised sarjad**: kirjanduskohvikud, kohtumisõhtud Petrone Prindi autoritega, Toomas Jüriado reisijutud, keelekohvikud (eesti ja prantsuse keeles), TÕN-i koolitused, raamatukogupäevad jne. Augustis osales Tammelinna harukogu kodukohvikute päeval ja septembris Tammelinna päevadel, sügisel toimus ka aasta algusesse planeeritud bluusikuu kontsertloeng. Raamatukogus kohtus umbes 20 kirjanikku täiskasvanud lugejatega: PrimaVista ajal kirjanikud Saksamaalt, Iisraelist ja Norrast, kolm linnakirjanikku, Helga ja Enn Nõu, Loone Ots, Mudlum ja Eia Uus, luuletajad Joosep Vesselov, Tõnis Vilu, Berit Petolai jt. Lastega käisid kohtumas kõik tänavused lastekirjanduse auhinna nominendid: Triinu Laan, Anti Saar, Hasso Krull, Toona Laane ja Jaanus Vaiksoo, Prima Vista ajal Juhan Voolaid ja Kertu Sillaste.

Raamatukogu siseselt oli muutuseks ka uue direktori Kristina Pai ametisse asumine augustis ja 2021. aasta lõpus raamatukogus läbi viidud struktuurimuutus (osa osakondi liideti, mõni tösteti administratsioonist lahku), mille käigus uuendati kõigi töötajate töölepingud.

Jõulupeol astus üle aastate taas üles raamatukogu näitetrupp – esitamisele tuli Oskar lutsu „Kapsapea“.

1.1 Koroonaviiruse mõju

2021. aastal raamatukogu koroonaviiruse tõttu ei suletud ja töö käis tavapäraselt, kõik teenused olid kasutajatele kättesaadavad. Märtsis kehtestatud piirangud ja asutuste sulgemised raamatukogu ei puudutanud. Jäi kehtima vahepeal tühistatud 2+2 reegel, lisandus maskikandmise kohustus nii töötajatele, kui ka lugejatele. Kui raamatukogu külastajal maski ei olnud, sai ta selle teenindusletist. Laenusletid olid varustatud kaitsekraanidega. Nii käsi kui tööpindu, tehnikat ja muusikariistu desinfitseeriti regulaarselt.

Erandina tuli vahepeal sulgeda vaid Ropka-Karlova harukogu, mis asub kaubanduskeskuses (kaubanduspinnad pidid olema 11.03- 1.05 suletud). Seal viidi sisse kontaktivaba laenutamine kokkulepitud kellaaegadel ja laenutati sel ajal ukse vahelt 1400 raamatut.

Aasta algupoolel mõjutas koroonaviiruse levik põhiliselt vanemaealiste kohal käivate lugejate ja lasterühmade arvu. Palju telliti kirjandust 2021. aasta alguses paigaldatud laenutuskappi, mis

hakkas tööle aprillis (kokku oli täidetud kapisahtleid **5279**, tagastusi kappi **1069**, aegunud tellimusi **587**). Aasta lõpust alates on kapp pidevalt täis ja ooteriulil on 3–5 päeva pikkune järjekord, mis näitab, et kapile oleks hädasti juurde vaja lisamoodulit ning laenutuskappe ka kõigi harukogude juurde (taotlus linnale esitatud, paraku 2022. a. eelarvest jäi see välja).

Jätkus 2020. a. alanud tellitud raamatute saatmine postipakkidena või pakiautomaatidesse.

Kriisiolukord häiris tugevalt lastetööd, sest õpilased olid tihti koduõppel ega külastanud terve klassiga raamatukogu. Koostöö koolide ja lasteaedadega oli minimaalne. Kui lasteaiarühm või klass siiski tuli, tuli jälgida, et lasteaia- ja koolilapsed või eri rühmad ega klassid omavahel kokku ei puutuks. 2020. aasta 1. detsembrist kuni 20. maini 2021 ei pakkunud raamatukogu arvutimängude mängimise ega mängukonsoolide teenust.

Jaauarist mai lõpuni sisuliselt kontaktüritusi toimuda ei saanud – üritusi ei korraldatud ja ringitegevust ei toimunud, kuid mõju sündmuste valdkonnale ei piirdunud ainult nende kuudega. Kooliklasse käis raamatukogus ka sügisel tunduvalt vähem ja lasteaiarühmi veelgi vähem. Raamatukoguhoidjad käisid seetõttu tavapärasest rohkem koolides kohal.

Alates 26.08 lisandus vaksineerimistöendi nõue raamatukogus korraldatavatele üritustele. Hiljem läks olukord veelgi keerulisemaks ja üritusel osalemiseks pidid ka lapsed alates 12ndast eluaastast esitama Covid-19 vaksineerimise või läbipõdemise töendi, mis kehtis ainult koos isikut tõendava dokumendiga. Negatiivne testitulemus tagas sissepääsu ainult 12-17 aastastele lastele ja noortele, vanematele mitte. Sellistes oludes sai lastele teha ainult neid üritusi, kus osales üks klass korraga, sh kohtumised kirjanikega.

Tasuta teenusena hakati septembrist elanikkonnale välja printima vaksineerimistöendeid. Enamus teenuse kasutajatest vajas abi ja nõustamist, kuidas uuendada oma ID-kaardi sertifikaate või taotleda uusi pin-koode.

Kolme ja poole kuu vältel ei saanud raamatukogus korraldada kontaktsündmusi ja tegelikult lähtuti ka sügiskuudel soovituselt „pigem vähem kui rohkem“. Reaalsete ürituste puhul täiskasvanutele on koroonaaajaga kadunud kolmandik kuni pool publikust. Tõenäoliselt on põhjuseks nii koroonatõendi nõue kui ka inimeste soov vältida kontakte. Samas võib märgata ka vastupidist tendentsi – osa inimesi januneb suhtluse ja reaalsete sündmuste järele.

See-eest tõi eriline aasta digikultuuriaastale kohaselt kaasa virtuaalsündmused, mis koguvad järelvaadatavana endiselt külastusi. Kuna üritustel osalejate arv oli piiratud, tehti ürituste *live* ülekandeid O365 Teamsi või Youtube'i keskkonnas (14 järelvaadatavat videot). Paljud üritused jäid ära üldise olukorra halvenemise või osalejate haigestumise tõttu. Kevade jooksul lisati veebi rohkem lugemissoovitusi ja korraldati veebiüritusi. Suur virtuaalvaimustus on ühelt poolt vaibunud, teisalt on aga valikulised otseülekanded juba tavapärase praktika. Kohale on jõudnud arusaam, et ainult virtuaalsena korraldatav üritus on omaette žanr, mis sarnaneb telesaatega ja nõuab lavastajat, kunstnikku, tehnilist personali ja korralikku tehnilist varustust. Miks peaks vaatama halva kvaliteediga videot, kui veebist võib valida hea kvaliteediga videoid ja telesaateid.

Sügisel alustati taas ürituste korraldamisega, kuid osalejate arv ei ole veel kriisieelsele tasemele taastunud.

Raamatukogus ei olnud koroonaalukorra tõttu sel aastal tööl ühtegi vabatahtlikku.

Koosolekud toimusid kas virtuaalselt või nii füüsiliselt kui virtuaalselt. Jätkati virtuaalnäituste tegemisega, mis on end õigustanud.

Töötajatele lisandus inimeste nõustamine Covid-tõendite printimisel ja üritustel tõendite kontrollimine.

Kõrgendatud riskigrupis olevatel töötajatel oli võimalus pöörduda personalijuhi poole, et leppida kokku töötamise eritingimused (suuremas matus kodutöö võrreldes teiste töötajatega, töötaja ajutine vähendamine, tasustamata puhkuse kasutamine, korralise puhkuse kasutamine). Korraldatud oli töötaja haigestumisest teavitamise süsteem ja koostöö Terviseameti regionaalosakonnaga lähikontaktsete tuvastamiseks. Kokkuleppel otsese juhiga rakendati kohati kaugtööd.

2021. aastal sai raamatukogu jooksvalt linnale hangitud maske. Linna toel õnnestus aasta lõpus osta kõigi majade kõigile korrustele desojaamad (seniste desopudelite asemel).

2 Juhtimine

2.1. Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:

2021. aastal muutusi raamatukogude võrgus ega raamatukogude lahtiolekuaegades ei olnud. Toimus raamatukogu struktuurimuutus osakondade ja administratsiooni tasandil.

Tartu Linnaraamatukogu Nõukogusse kuulusid Tartu abilinnapea Gea Kangilaski (esimees), Tartu Linnamuuseumi direktor Sirje Karis, Tartu Ülikooli raamatukogu direktor Krista Aru ja Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu töötajate esindusisik Annika Hramov. Raamatukogu Nõukogu 2021. aastal arutamist vajavate teemade puudumisel kokku ei saanud.

2.2. Eelarve

Tabel 2. Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.20. €	Seisuga 31.12.21 €	Muutus %
Eelarve kokku	2 213 164	2 255 240	1,9%
Personalikulu	1 504 270	1 526 103	1,1%
Komplekteerimiskulu	251 131	255 727	1,8%
sh KOV-lt	132 339	132 339	0,0%
sh riigilt	118 792	123 388	3,8%
Infotehnoloogiakulu	72 653	95 000	30,7%

Eelarvekärpeid 2021. aastal ei olnud. Siiski on eelarve pingeline ja palgafond nii vajalike remontide ja vahendite ostmiseks kui ka töötajatele väärilise tasu maksmiseks liialt väike.

Komplekteerimiseelarve oli suurem kui 2020. aastal. 2021. aastal linna ega riigi komplekteerimissummas kärpeid ei tehtud. Kuna 2020. aasta kevadel toetasime Tallinna Keskraamatukogu e-raamatukogule ELLU e-raamatute ostmist ja sel aastal seda kulu ei olnud, oli komplekteerimisraha võrreldes 2020. aastaga 8600 euro võrra suurem.

IT-s olid suurimad kulud seotud nii olemasoleva tarkvara hoolduslepingute pikendamise kui uute tarkvaralitsentside ja füüsiliste seadmete hankimisega. Hangiti tarkvara serverite ja O365 varundamistarkvara talituspidevuse tagamiseks ja O365 andmete pikaajaliseks säilitamiseks. Osteti 20 täiendavat O356 Pro Plus litsentsi Annelinna lugejaarvutitesse, uuendati WiFi keskhalduse ja võrgu juurdepääsu kontrolli tarkvara hoolduslepingut, O365 teenuste litsentside kehtivust, arvutite turvanõrkuste kontrollimise ja parandamise tarkvara.

Omatulu teeniti 36 222 eur., mis on vähem kui planeeriti. Põhjus: seoses koroonaviirusega renditi vähem ruume, printimist ja paljundamist oli vähem ja aasta esimeses pooles ei saanud korraldada raamatumüüke

2.3. Projektid

Lisarahastus oli tagasihoidlik. Nädala autori projektiga saadud summa toetab raamatukogu üpris kasinat ürituste eelarvet, seda kasutati peamiselt honoraride maksmiseks. Bluusikuu toetus oli mõeldud kontsert-loengu läbiviimiseks. Lisaks saadi toetust festivalide kaaskorraldajatele ühiste projektide läbiviimiseks. Kirjandusfestivali Prima Vista ning laste ja noortekirjanduse festivali eelarvest tasuti valdav enamus linnaraamatukogu korraldatud sündmuste kuludest. Lisarahastus tuli ka Tartu linnalt aktiivõppe programmis osalemise eest, mille eest tasuti õppeprogrammide koostajatele ja läbiviijatele.

Tabel 3. Projektirahad

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Nädala autor (Tartu linnavalitsus)	2021	1300	5594
Tartu bluusikuu 2021 Tartu Linnaraamatukogus (Kultuurkapital, Tartumaa sihtkapital)	2021	250	1088
Eesti kirjanduse ja selle lugemise populariseerimiseks kirjanikega kohtumisõhtute korraldamine (Kultuurkapital)	2021 I-II kvartal	2914	3500
Desojaamade hankimiseks (Tartu linnavalitsus)	2021 II kvartal	4948	4948

Projektitoetuste abil viidi läbi erinevaid üritusi, osa neist on kavas läbi viia 2022. aastal.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng

Seisuga 31.12.2021 oli Tartu Linnaraamatukogus 92 töötajat (vt. Tabel 6).

Raamatukogule otsiti taas uut juhti. Kuni konkursi korras uue juhi valimiseni sõlmis Tartu linna kultuuriosakond tähtajalise töölepingu kunagise asedirektori Krõõt Kaljusto-Munckiga. Linnaraamatukogu direktori konkursile laekus 10 avaldust ja alates 16. augustist asus raamatukogu juhtima Kristina Pai.

Töölt lahkus omal soovil, aga erinevatel põhjustel 9 inimest (pensionipõlve pidama, elukohavahetus, töökohavahetus). Tööle võeti 5 uut inimest.

Aasta lõpus viidi raamatukogus läbi struktuurimuudatus, mille käigus jagati senine teenindusosakond ilukirjanduse-, erialakirjanduse- ja ajakirjanduse osakonnaks. Senine tehnikakirjanduse osakond liitus erialakirjanduse osakonnaga ja välis-eesti ja vanema raamatu osakond liitus ilukirjanduse osakonnaga. Administratsioonist lahutati avalike suhete osakond ja IT osakond. Hanke- ja töötlusosakond nimetati ümber kogude arenduse osakonnaks. Laste- ja noorteosakond, muusikaosakond ja majandusosakond ning harukogud jätkasid samadel alustel. Uus struktuur hakkas kehtima alates 1. detsembrist 2021.

Tabel 4. Tartu Linnaraamatukogu töötajad

	Töötajate arv	Koosseis
Keskkoogu	71	64,8

administratsioon	6	5,5
avalike suhete osakond	3	3 (tegelikult 2,8)
infotehnoloogia osakond	3	3
majandusosakond	5	4
kogude arenduse osakond	8	7
laste- ja noorteosakond	7	7
erialakirjanduse osakond	13	11,9
ilukirjanduse osakond	14	12,75
ajakirjanduse osakond	8	6,65
muusikaosakond	4	4
Harukogud	21	20
Annelinn	9	8,25
Tammelinn	5	4,75
Karlova	5	5
Ilmatsalu	2 (3)	2 (tegelikult 2,2)
Kokku	92	84,8

Märkus: üks töötaja töötas samaaegselt kahes erinevas osakonnas.

Töötajate keskmine vanus on 52,5 aastat. Noorim töötaja on 21-aastane ja vanim 70-aastane. Suurema osa töötajate vanus on vahemikus 35-64. Keskmine tööstaaž on 21 aastat.

Suur osa raamatukogu töötajatest on kõrgharidusega (76,1%), neist pooled raamatukogundusliku kõrgharidusega (vt Tabel 7). Raamatukoguhoidja kutset omab kaheksa töötajat.

Tabel 5. Tartu Linnaraamatukogu töötajate haridustase

Raamatukogutöötajate arv hariduse järgi	2021	%
kõrgharidusega raamatukogutöötajad kokku	70	76,1
sh. raamatukogundusharidusega	39	42,4
keskharidusega raamatukogutöötajad kokku	21	22,8
sh. raamatukoguharidusega	7	7,6
põhiharidusega	1	1,1
Raamatukoguhoidjad, kellele on omistatud raamatukoguhoidja kutse	7	7,6

Raamatukogutöötajate keskmine töötasu oli 1058 eurot kalendrikuus. Suurem osa töötajaid jaguneb kahe palgagrupi – raamatukoguhoidjate ja lugejateenindajate (kuni struktuurimuudatuseni raamatukogu ametnikud) vahel. Probleemiks on suur erinevus palkades, kusjuures tööülesanded on sarnased. Eesmärgiks on minimeerida lugejateenindajate ametikohti ja viia võimalikult paljud töötajad raamatukoguhoidja palgaastmele.

2021. aasta oli stabiilsem kui eelmine, töötajad motiveeritud ja uutele arengutele avatud.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Oluliseks teemaks oli jätkuvalt infotehnoloogiliste teadmiste arendamine, erialane ja kirjandusalane enesetäiendamine.

Toimused iga-aastased evakuatsiooniõppused, osakondade esmaabiandjad osalesid kahepäevasel esmaabiandjate väljaõppel, töökeskkonnavolinikud osalesid kolmepäevasel töökeskkonnavolike väljaõppel. Infotehnoloogia töötajad täiendasid oma teadmisi erinevate programmide ja rakenduste ning küberturvalisuse osas, muusikaosakonna töötajad osalesid erinevatel muusikat tutvustavatel loengutel ja seminaridel.

Aprillis toimus traditsiooniliselt algupärase lastekirjanduse päev „Kohtumised karakteritega”. Lisaks lastekirjanduse päevale osaleti erinevatel kirjandust tutvustavatel seminaridel ja konverentsidel, mis suures osas toimusid veebis ja kus osalemine oli tasuta.

Koostöös Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsiooniga Andras toimus raamatukoguhoidjate piirkondlik seminar, kus osalesid lisaks Tartu Linnaraamatukogu töötajatele ka Lõuna-Eesti raamatukoguhoidjad. Arutleti teemal, kuidas 2021. aastal – ebakindlal ja muutlikul ajal – jääda säilienõtkeks.

Tartu Linnavalitus korraldas koostöös MTÜ Peasjad spetsialistidega vaimse tervise esmaabi koolituse, kus õpetati märkama abivajavat kolleegi ja rakendama erinevaid vaimse tervise esmaabi võtteid. Koolitus oli kolmepäevane, kokku pakuti 20 koolitust ja osaleda said kõik soovijad.

Traditsiooniliselt osaleti nii ERÜ kui ELNETi üritustel, Tallinna Keskraamatukogu korraldatud erialapäeval, käidi lasteraamatukoguhoidjate ja rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemias ning erinevatel kirjandus- ja kultuurialastel konverentsidel. Käidi seminarlaagrites ja osaleti töögruppide töös (ERÜ, ELNET jm).

Osaleti mitmetel veebikoolitustel ja arendavatel ettevõtmistel: ERÜ Tartumaa kogu poolt korraldatud erialast silmaringi avardavad kokkutulekud, Tartu kirjandusfestivali Prima Vista mitmesugused sündmused (nüüdiskirjanduse arutelud ja kohtumised kirjanikega), raamatuesitlused jms. kirjandussündmused raamatukogus, Tartu Kirjanduse Majas, TÜR-is, suuremates raamatukauplustes jm.

Raamatukogu koolituseelarve toel osaleti 23 koolitusel, millele lisandusid erinevad tasuta seminarid, teabepäevad ja sisekoolitused. Koolitustunde oli arvestuslikult 400.

Tabel 6. Personali koolitused

Raamatukogu nimi	Koolituste arv (eelarve alusel)	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Tartu Linnaraamatukogu	23	400	5659,60

Täpsemalt on raamatukogu koolituseelarvest tasutud koolitused toodud lisas (vt. LISA 1).

2.4.2. Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Tartu linnaraamatukogu ei ole maakonna keskkogu. Siiski oleme igal aastal korraldanud vähemalt ühe üle-Eestilise ettekandepäeva kõigile huvilistele. 2021. aastal 2. juunil toimunud ettekandepäeva teemaks oli „Digiteemad rahvaraamatukogus, vol 2“. Tammelinna raamatukogus toimus üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev ning laste- ja noorteosakond korraldas lasteraamatukoguhoidjate Suveakadeemia. Tänavu korraldas meie raamatukogu ka üleriigilise infootsinguvõistluse.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

Avalike esinemiste seas oli erialaseid ettekandeid ja koolitusi (meie oma ettekandepäev „Digiteemad rahvaraamatukogus“, loeng lasteraamatukoguhoidjate Suveakadeemias, artiklid Tartu Postimehes ja Sirbis), aga ülekaalus olid ettekanded, modereerimised ja artiklid kirjanduse vallast: esinemised Tammsaare muuseumi sügiskonverentsil, Viivi Luige luuleõhtul Tallinnas jne; artiklid ajakirjas Looming ja veebiajakirjas Reaktor.

Meie raamatukoguhoidjad (Jana Raidma jt) korraldasid tänava üleriigilise raamatukoguhoidjate infootsingu võistluse. (Täpsemalt vt LISA 2.)

2.4.4 Erialahariduse omandamine.

Tartu Linnaraamatukogu töötajatest õppis 2021. aastal kõrgkoolis viis ja kutsekoolis üks töötaja.

Tabel 7. Erialahariduse omandamine

Õppeasutus	Bakalaureuseõpe	kraadiõpe	Rakenduskõrg	kutseõpe
Tallinna Ülikool		1		
Tartu Ülikool	1	1		
Eesti Maaülikool	1	1		
Tartu Kutsehariduskeskus				1

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

2021. aastal jäi koroonakriisi tõttu ära traditsiooniline aasta raamatukoguhoidja ja aasta osakonna valimine.

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingule esitati nominentideks: Anu Amor-Narits – aasta lasteraamatukoguhoidja, Irina Möldre – parim noor raamatukoguhoidja, aasta tegu linnaraamatukogus – andmebaasi „Tartu ilukirjanduses“ alusel kokku pandud ajaloolis-kirjanduslikud jalutuskäigud. Kõik esitatud pälvisid 2022. a. alguses nimetatud preemiad.

Raamatukoguhoidjate mälumängu I koht: T. Sulg, I. Möldre, A Pärtelpoeg.

Projektikonkursil „Raamatukoguhoidja õpib, loob ja õpetab“ III koht digiprojektiga „Raamatukrati meisterdamised“ (lasteosakond).

Eve Pormeisteri kirjanduslike esseede kogumik „Näen, kuulan, tunnetan“ nominatsioon Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali aastapremiale essee kategoorias. (Mitme essee ja intervjuu tõukejõuks on olnud kirjandusfestivali Prima Vista raames toimunud saksa ja austria kirjanike esinemised.)

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Raamatukogu paikneb seitsmes majas, kokku on raamatukogu kasutuses 6703,8 m² koristatavat pinda. See jaguneb järgmiselt:

Kompanii 3/5 (peamaja)	4091,3 m ²
Tammelinna harukogu	405,9 m ²
Annelinna harukogu	1130,5 m ²

Ropka-Karlova harukogu	535,3 m ²
Lubja harukogu	92,0 m ²
Kompanii 10 (kogude arendus ja administratsioon)	210,0 m ²
Ilmatsalu harukogu	238,8 m ²

Kõiki pindu (v.a Ilmatsalu harukogu, kus lepingupartneriks on Kinnisvarateenindus OÜ) koristab ja hooldab firma Kyyrix OÜ, peale firmade ühinemist Stell Eesti AS. Koristuse kvaliteet on rahuldav, tekkivad probleemid leiavad kiiresti lahenduse.

Majandustegevust raskendab rahapuudus. Tunduvalt rohkem oleks vaja teha jooksvat remonti nii avalikes kui tööruumides – hädasti vajavad remonti mitmed ruumid ja peatreppikoda peamajas, sanitaarremondi ootel on ka harukogud, kus ei ole aastaid suuremaid remonditöid ette võetud. Seoses ruumide intensiivse kasutamisega on vajalik ka nende korrashoiuks suuremat eelarvet. 2022. aastal on ette näha olulist halduskulude suurenemist. Põhjuseks pindade lisandumine, hooldus- ja remonditööde hindade tõus ja energiakandjate oluline kallinemine.

Tuleohutusnõuetest lähtuvalt tuleks vahetada välja peamaja Vabaduse pst. poolne välisüks, mis on evakuaatsioonitee.

Uuendamist vajab ruumide valgustus.

Olemasolevate ruumide kõrval on jätkuvalt aktuaalne ka vajadus harukogude loomiseks mitmes linnaosa. Linn kasvab, linna äärde tekivad suured asumid, kuid raamatukoguteenust seal ei pakuta. Oleme hoidnud teemat linnavalitsusega läbi rääkides kogu aeg päevakorra.

Oluline uudis oli 2021. a. sügisel Riigikogust tulnud otsus rahastada Kultuurkapitali vahenditest Südalinna Kultuurikeskust e SÜKUt – uut maja on oodatud üle paarikümne aasta. Peamaja on amortiseerunud ja lisaks paiknevad mitmed hooned rendipindadel, st eelarvest tuleb igakuiselt tasuda ka rent. Oluline oleks leida linna enda pinnad ja säästa raha.

2021. aastal vahetati välja 8 lagunenud akent tehnikakirjanduse osakonnas, taastati Annelinna harukogu välisfassaad ja parandati keerdtrepi võreuks. 2020. alustati Annelinnas jahutussüsteemi projekteerimise ja alates veebruarist paigaldamisega. 2021 sai töö valmis.

Suvel mõjutas raamatukogu tööd kuumalaine. Kuna peamajas puudub ventilatsioon ja mitmes harukogus on see samuti kehv, oli töökeskkond talumatult umbne ja toatemperatuurid üle igasuguse normi. Probleeme oli nii saalide kui tööruumide ventilatsiooniga. Tartu Linnavalitsus hankis allasutuste tööruumidesse CO₂ mõõturid. Eesmärgiks oli välja selgitada CO₂ tase linna allasutuste siseruumides. Mõõtmine näitas, et CO₂ tase on enamasti normi piires, kuid palavust see ei vähendanud.

2.5.1. Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Aasta jooksul vastavaid töid ei teostatud. Juurdepääs liikumispuudega inimesele on kõigis majades tagatud.

Probleemiks on mõne hoone ukсед (nii välisukseid kui sees tuletõkkeukseid), mille avamine on ratastoolist (või lapsevankriga sisenedes) keeruline – ukсед avanevad raskelt.

Evakuatsioonitrepist (Kompanii 3) on vaegliikujal ja vaegnägijal keeruline alla minna.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

2021. a viidi raamatukogus läbi kaks IT auditit:

- Raamatukogu IT valdkonna kaardistus. Eesmärk oli kaardistada töölt lahkuvate süsteemiadministraatori tegevused ja koostada ülevaade raamatukogu IT toimimisest.
- Küberturbe audit. Eesmärk oli hinnata raamatukogu IT-taristu küberturbe olukorda ja selgitada välja probleemseid IT-taristu osad ning riskistsenaariumid. Samuti IT-taristu dokumentatsiooni kontrollimine ja korrastamine.

IT arendusi pärssisid pidevad tarneraskused. Karlova harukogu laienes – juurde saadi 2 ruumi, mille teenindusvalmidusse saamine võttis seoses tarneraskustega aega. Serveriruumi hangiti uued UPSid ning avalike suhete osakonda ja Ilmatsalu harukokku printerid, vahetati välja mitu tšekiprinterit ja etiketiprinter ning osa töökohaarvuteid. Hangiti uue põlvkonna mängukonsoolid lasteosakonda ja Karlova harukogusse, tegevustuba täienes 3D skänneriga. Kõikidesse harukogudesse hangiti mobiiltelefonid sidepidamiseks võimalike võrgu- või elektrikatkestuste puhuks.

Raamatukogu infrastruktuuri kuulub ca 540 võrku ühendatud seadet, sealhulgas 6 serverit ja üle 225 arvutitöökohta.

Tabel 8. IT seadmete hulk 2021. a lõpus

	Keskkogu	Annelinn	Tammelinn	Ropka-Karlova	Ilmatsalu
<i>Servereid</i>	6				
<i>Töökohti :</i>	146	31	15	11	5
• <i>lugejatele</i>	75	21	10	6	1
• <i>töötajatele</i>	71	10	5	5	4
<i>Printereid kokku</i>	31	3	3	3	2
• <i>lugejatele</i>	9	1	1	1	1
<i>Mängukonsoole</i>	4	2	2	1	1

Raamatukogu infrastruktuuri kuulub ca 540 võrku ühendatud seadet, sealhulgas 6 serverit ja üle 225 arvutitöökohta.

Tabel 9. IT seadmete hulk 2021. a lõpus

	Keskkogu	Annelinn	Tammelinn	Ropka-Karlova	Ilmatsalu
<i>Servereid</i>	6				
<i>Töökohti :</i>	146	31	15	11	5
• <i>lugejatele</i>	75	21	10	6	1
• <i>töötajatele</i>	71	10	5	5	4
<i>Printereid kokku</i>	31	3	3	3	2
• <i>lugejatele</i>	9	1	1	1	1
<i>Mängukonsoole</i>	4	2	2	1	1

3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine

Tabel 10. Eelarve

Eelarve	2020	2021	Muutuse %
Komplekteerimiskulu	251131	256502	2,14%
sh KOV-lt	131800	132339	0,41%

sh riigilt	118792	123388	3,87%
omatulud	0	775	100%

Komplekteerimisel toetuti osakonnajuhatajate ja spetsialistide asjatundlikele valikutele. Nimekirjad, mille seast valik tehakse, asuvad SharePointis – tänu sellele on uute raamatute nimekirjadega tegelemine lihtne ja mugav.

Üldine olukord riigis raamatute ja perioodika väljaandmisel ja müümisel muutub iga aastaga aina keerulisemaks ja seoses sellega komplekteerijate töö raskemaks ja ajamahukamaks. Aprillis hakkasid komplekteerijad lisaks tellimisele ka haldama ajalehtede ja ajakirjade veebiväljaandeid (ligipääsud, paroolid jm).

Et saada sama raha eest võimalikult palju, on tähtis leida kõige soodsama hinnaga pakkujad. Iga nimetuse puhul tehti hinnavõrdlus (kui oli võimalik osta mitmelt tarnijalt) ja kasutati ära sooduskampaaniaid. Kahjuks vähenes 2021. aastal konkurents raamatumüüjate vahel – tegevuse lõpetas Raamatu Kodu OÜ (kirjastuste asutatud firma 2018-2021 oktoober). Konkurentsi vähenemine soodustab Rahva Raamatu ja Apollo monopoolsust ega tule kardetavasti hinnakujundusele kasuks. Uue tarnijana lisandus Ühinenud Ajakirjad (Vesta), kes on hakanud järjest rohkem kirjastama ka raamatuid. Ta müüb soodsamalt kui hulgifirmad ja on otsemüügist huvitatud.

Kõik tartu linnaraamatukogu kogud on kajastatud e-kataloogis ESTER, jooksvalt täiendatakse artiklite andmebaasi ISE, koduloobaasi ja paljusid veebilehti, blogisid ning andmekogusid.

3.1. Komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

3.1.1. Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Tabel 11. Ostetud raamatud keelte järgi 2021

	eks	hind km-ta	hind km-ga	keskmine hind	Eks %	Raha %
eesti keeles	13905	171620	187003	13,45	89,06%	91,51%
vene keeles	940	5800	6322	6,73	6,02%	3,09%
muud võõrk	768	10110	11028	14,36	4,92%	5,40%
kokku	15613	187530	204354	13,09	100%	100%

Tabel 12. Ostetud raamatud keelte järgi 2020

	eks	hind km-ta	hind km-ga	keskmine hind	Eks %	Raha %
eesti keeles	13603	161 656 €	176 067 €	12,94	88,4%	90,8%
vene keeles	948	5 586€	6 087 €	6,42	6,2%	3,1%
muud võõrk	845	10 878 €	11 857 €	14,03	5,5%	6,1%
kokku	15396	178 120 €	194 011 €	12,60	100%	100%

Nagu näha, on raamatute keskmine hind tõusnud. Tuhandete eksemplaride puhul teeb see kokku üsna suure kallinemise. (Keskmine hind ei ole ka kõige objektiivsem näitaja, sest seda

mõjutavad eestikeelsete väljaannete puhul ka soodusmüükidelt tehtud juurdeostud, uute väljaannete keskmine hind tuleks veelgi kõrgem).

Tänu natuke suuremale eelarvele saime osta suurema osa aasta lõpus ilmunud eestikeelsest kirjandusest. Eestikeelse raamatu hankimiseks kulus ka lõviosa komplekteerimissummast ja raamatuid sai ostetud 302 eksemplari rohkem kui aasta varem. Samas nimetusi osteti vähem (kas ka ilmus vähem?) kui 2020. aastal. Veidi tõusis seega eksemplaarsus.

Venekeelse raamatu ostmine jäi 2020. aasta tasemele. 2021. aastal proovisime venekeelset kirjandust tellida ka Rahva Raamatu vahendusel. Probleemiks on see, et Rahva Raamatust 2x kuus saadetavad nimekirjad on väga mahukad. Aeganõudev on sealt teha mõistlik valik. Arutamist vajab teeme – kui palju ja missugust kirjandust vajab meie venekeelne lugeja.

Teistes võõrkeeltes raamatuid osteti mõnevõrra vähem kui 2020. aastal. Muud võõrkeelsed raamatud jagunesid järgmiselt:

chi	1
dan	2
dut	1
eng	711
fin	10
fre	4
ger	21
gre	1
jpn	2
lav	2
lit	1
nor	1
pol	1
spa	6
swe	4
KOKKU	768

Peale raamatute osteti noote, CD-sid, DVD-sid, kaarte, lauamänge. Konsoolimänge 2021. aastal ei ostetud. Veidi sai täiendust Annelinna raamatukogu koomiksikogu.

Järelkomplekteerimisena osteti juurde nn. kohustuslikku kirjandust ja varem ilmunud laste- ja noorsookirjandust (olemasolevate lagunenud eksemplaride asemel või ilmusid kordustrüki). Vastavalt osakondade soovidele osteti järelkomplekteerimise korras juurde ka teisi eriti nõutud väljaandeid, kasutades võimalusel ära soodusmüüke.

Ostetud väljaannete võrdlus

Tabel 13. Ostetud nimetused

	Raamatud				Noodid	kaardid	lauamängud	piserüks	CD	LP	DVD	CD-ROM DVD-ROM	kokku	Ilukirjandus (raamatutest)			
	eesti	vene	võõr	kokku										eesti	vene	võõr	kokku
2021	2570	887	748	4205	59	2	17	1	85	1	17	0	4387				

2020ni m	2662	872	807	4341	70	2	24		125	4	35	10	4611	1473	715	576	2764
2019 nim	2508	124 7	908	4663	79	1	39	4	192		81	22	5081	1342	1021	715	3078
2018 nim	2729	120 2	698	4629	54	3	32	2	154		47	27	4948	1387	975	450	2812
2017 nim	2586	136 0	888	4834	97	3	50		151	3	39	33	5210	1365	1124	556	3045
2016 nim	2746	150 5	853	5104	79	5	7	1	212	1	52	26	5487	1457	1238	615	3310

Tabel 14. Ostetud eksemplarid

	Raamatud												kokku	Ilukirjandus (raamatutest)			
	eesti	vene	võõ r	kokku	Noodi d	kaard id	laua män gud	pisit rüki s	CD	L P	D V D	CD- ROM DVD- ROM		eesti	vene	võõ r	kokku
2021	13905	939	769	15613	95	9	29	2	103	1	20	0	15872	9303	792	611	10706
2020 eks	13606	948	842	15396	131	5	32	0	136	4	40	10	15754	8582	776	596	9954
2019 eks	12727	1371	975	15073	148	3	46	8	208		12 3	22	15632	7745	1137	748	9630
2018 eks	12655	1326	778	14759	104	10	36	6	181		53	30	15184	7364	1075	494	8933
2017 eks	12593	1513	934	15 040	133	3	63		164	3	53	36	15495	7704	1262	567	9533
2016 eks	13 043	1654	894	15 591	150	7	8	1	240	1	63	27	16 088	7936	1350	646	9932

Eestikeelset kirjandust ostetakse ühte nimetust keskkogu osakondadele kokku 1 kuni 6 eksemplari, harukogudele valikuliselt enamjaolt 1 eksemplar, seega kogu raamatukogule 1-10 eksemplari, erandiks mõni eriti populaarne teos, koolide soovituslik lugemisvara või muu noorsookirjandus, mis läheb keskkogus nii teenindus- kui ka lasteoskonda.

Vene ja teistes võõrkeeltes nimetusi ostetakse osakondadele ühekaupa ja enamasti ainult ühte osakonda, erandiks inglisekeelne noortekirjandus, mida soovivad nii keskkogu kui ka harukogud. Ka üksikuid venekeelseid raamatuid dubleeritakse kas keskkogus ja Annelinnas või keskkogus ja Lubja teeninduspunktis.

Nõudlust mitmes erinevas osakonnas ja harukogus aitab leevendada deponeerimine ning ettetellimise võimalus kasutajale sobivasse laenutuspunkti. Tellitud väljaanded viib igal tööpäeval soovijatele teise kogusse raamatukogu buss.

Tabel 15. Ostetud raamatute maksumus keelte järgi

	Eestikeelsed		Venekeelsed		Teised võõrkeelsed		KOKKU	
	HIND KM- ta	HIND KM-ga	HIND KM- ta	HIND KM- ga	HIND KM-ta	HIND KM- ga	HIND KM- ta	HIND KM-ga
2021	171 620 €	187 003 €	5 800 €	6 322 €	10 110 €	11 028 €	187 530 €	204 354 €

2020	161 656 €	176 067 €	5 586 €	6 087 €	10 878 €	11 857 €	178 120 €	194 011 €
2019	146 519 €	159 622 €	7 878 €	8 586 €	11 773 €	12 827 €	166 170 €	181 035 €
2018	147 592 €	160 690 €	8 060 €	8 785 €	10 310 €	11 238 €	165 963 €	180 714 €
2017	146 146 €	159 207 €	9 413 €	10 253 €	11 225 €	12 234 €	166 784 €	181 694 €
2016	144 284 €	157 118 €	9 132 €	9 940 €	12 887 €	14 047 €	166 303 5	181 105 €

Tabel 16. Ostetud paberväljaannete (raamatud, noodid, kaardid, pisitrükised, lauamängud) maksumus

	Eks	Nim.	Summa km-ga
2021	15748	4284	206 375 €
2020	15564	4437	196 176 €
2019	15279	4786	183 700
2018	14920	4720	182 967
2017	15239	4984	184 139
2016	15757	5196	183 152

Tabel 17. Ostetud auviste ja elektrooniliste väljaannete maksumus laadide kaupa (€)

aasta	CD	DVD,VHS +litsentsitasu	CD-ROM DVD- ROM+ konsoolim ängude aja- ja krediitkaa rdid	Võrguväljaa nded	Kokku
2021	1 562 €	231 €	0	656 €	2449 €
2020	1717 €	453 €	798 €	827 €	3795 €
2019	2808	1201	840	440	5289
2018	2158	683	1575	993	5409
2017	1760	688	1540	687	4675
2016	3032	808	1350	750	5940

Juurdetulek 2021 hankeviiside järgi:

Tabel 18. Ostud 2021

	Raamatud				Noodid	kaardid	laua mäng ud	pisit rüki s	CD	LP	DVD	CD- ROM DVD- ROM	kokku
	eesti	vene	võõr	kokk u									
2021 nim	2570	887	4748	4205	59	2	17	1	85	1	17	0	4387
2021 eks	13905	939	769	15613	95	9	29	2	103	1	20	0	15872

+ 426 aastakäiku ostetud ajakirju, **kokku ostud 16298**

Järelkomplekteerimise allikatena oleme kasutanud ka valikut mitmesugustest

annetustest. Veel lisanduvad kaotatud väljaannete asendused ja mõni veel fondist leitud või lugejate poolt tagastatud andmebaasi sisestamata väljaanne.

Tabel 19. Muu juurdekasv 2021

	Raamatud				Noodid	kaardid	lauamängud	pisitrükis	CD	LP	DVD	CD-ROM DVD-ROM	kokku
	eesti	venee	võõr	kokku									
2021 nim	1127	278	699	2104	5	3	7	0	71	0	59	0	2249
2021 eks	1536	283	720	2539	11	3	7	0	77		60	0	2697

+ 52 aastakäiku annetatud ajakirju, **kokku muu juurdekasv 2749**

Eksemplare		Ostud	Muu kokku	Sellest annetused	Sellest asendused
	2021	16298	2749	2527	217
	2020	16198	2565	2328	226
	2019	16136	24495 (siin tuli juurde ka Ilmatsalu vana fond)	2337	269
	2018	15786	2150	1857	272
	2017	16192	1897	1459	253
	2016	16759	2325	1905	235
Nimetusi					
	2020	4611	2295	2076	211
	2019	5081	1898	1629	240
	2018	4948	1820	1557	243
	2017	5210	1577	1295	233
	2016	5487	1951	1680	211

Annetused (annetuste osakaal kogude juurdekasvust)

Komplekteerimise peamiseks hankeviisiks on ostud. Väike osa on saadud lugejatelt kaotatud eksemplaride asendamisega. Annetusi on teinud nii eraisikud, kui ka asutused. Juriidilised isikud, ametkonnad, ministriumid jt. annetavad põhiliselt oma uusi väljaandeid.

Suuremad **annetajad** 2021. aastal olid: Hoiuraamatukogu (299 eks.), Apollo (131), Lugemisprogramm "Lugemisisu" (237 eks.), Õpetajate seminar (53 eks), Eestimaa Looduse Fond (20 eks.), eraisikutest – Kaljusto-Munck, Krõõt (18 eks.), Ülo Matjus (5 eks.). Annetusi on saadud 82 erinevalt asutuselt ja isikult (1042 eks.), kokku on annetusena saadud 2527 eks. Muusikaosakonnale annetati ka kaks pilli: mandoliin ja klarnetmeloodika. Annetuste ja kingitustena saadud raamatud varustasime kleebisega "Kingitus Tartu Linnaraamatukogule".

Annetuste osakaal juurdekasvust oli (kokku juurde 19047, sellest annetused 2527) 13,27%.

Tabel 20. Kogude kasv kokku (kõik laadid ja arvestusüksused)

	Nimetusi	Eksemplare	Kogude seis kokku (eksemplarid+ajakirjade aastakäigud)
2021	6836	19047	600214
2020	6906	18763	598535
2019	6980	40631 (lisandus ka Ilmatsalu fond)	601581
2018	6772	17936	586663
2017	6787	18089	590691

Tabel 21. Juurdetulek laadide kaupa (ilma perioodikata, ostetud ja muu kokku)

	Raamatud jt. paberväljaanded		Auvised ,elektron. väljaanded	
	Eks	Nim.	Eks.	Nim.
2021	18308	6403	261	233
2020	18003	6655	268	251
2019	39260 (lisandus ka Ilmatsalu fond)	6584	554	396
2018	16893	6415	399	357
2017	16982	6452	367	335

Tabel 22. Raamatud (eks. tüüp 7 ja 74) keelte järgi, juurdetulek (ostetud ja muu) kokku

Eksemplarid	Eestikeelsed, arv/%		Venekeelsed, arv/%		teistes võõrkeeltes, arv/%	
	Arv	%	Arv	%	Arv	%
2021	15441	85,1%	1222	6,7 %	1489	8,2%
2020	15160	85,1%	1208	6,8%	1444	8,1%
2019 Ilmatsalu vana fondita	14329	81,5%	1782	10,2%	1465	8,3%
2018	13834	82,7%	1701	10,2%	1187	7,1%
2017	13741	81,9%	1741	10,4%	1288	7,7%
Nimetused						
2021	3697	58,6 %	1165	18,5%	1447	22,9%
2020	4036	61,8%	1125	17,2%	1375	21,0%
2019	3403	53,0%	1643	25,5%	1379	21,5%
2018	3640	57,7%	1574	24,9%	1096	17,4%
2017	3465	55,1%	1587	25,2%	1237	19,7%

Tabel 23. Ilukirjanduse (raamatud) proportsionaalne juurdekasv aastate võrdluses

	Kokku	Keskkoogu	Annelinn	Tammelinn	Karlova- Ropka	Ilmatsalu
2021	69,7%	69,3%	73,16%	68,4%	64,7%	75,7%
2020	64,9%	63,6%	69,4%	63,8%	60,8%	73,7%
2019 Ilmatsalu vana fondita	65,1%	65,5%	67,6%	61,9%	58,8%	76,1%

2018	60,9%	60,6%	66,1%	60,3%	55,7%	
2017	63,2%	62,8%	66,5%	63,6%	60,1%	

Ilukirjandus on arvulises ülekaalus nii kogu süsteemis, kui ka harukogudes, mis on rahvaraamatukogus normaalne. Küllap on vajalikud eriala-, õppe- ning käsiraamatud paljudes kodudes isiklikuks tarbeks ostetud. Annelinna harukogu teistest harukogudest suurem ilukirjanduse protsent tuleneb sellest, et ainsa harukoguna saavad nemad ka venekeelset ilukirjandust.

3.1.2. Perioodika komplekteerimine

Kui raamatute müüjad on raamatukogudest huvitatud, siis kahjuks ei saa sama öelda perioodika kirjastajate kohta. See tava, et mõne paberväljaande tellija saab automaatselt juurdepääsu ka e-väljaandele, enam ei kehti, ja e-väljaannetele peab juurde maksma (Ekspress Meedia, Postimees Grupi, Õhtuleht Kirjastuse väljaanded). Ka mõjutab perioodika kallinemist kojukandetasude suurenemine, ajakirjade väljaandjate muutumine (uus kirjastaja lisab hinda). Perioodika laenutamine väheneb, vajadusel tuleb kaaluda perioodika eksemplaarsuse vähendamist.

Esmakordselt telliti 2021. aastaks Delfi Äripakett, mis võimaldab peale ajalehtede lugeda digitaalselt ka seitset Ekspress Meedia ajakirja (raamatukogu jaoks tuleb teha ebamugavalt palju kasutajakontosid). Tellisiti juurde ka Postimehe digikontosid. 2022. aastast saab lugeda peale Õhtulehe ka Õhtulehe Kirjastuse väljaantavaid ajakirju. Seega on nii meie lugejatel, kui ka töötajatel ligipääs suurematele meediaväljaannetele tagatud.

Perioodika komplekteerimiseks kulus koos 2022. a. tellimisega: 41 704€

Tabel 24. Ajakirjad (nimetused) keelte järgi (ostud ja annetused kokku) arvuliselt ja protsendiliselt:

	kokku	Eesti keeles	Vene keeles	Teistes võõrkeeltes
2021	200	121 = 60,5%	32 = 16%	47 = 23,5%
2020	224	128 = 57%	38 = 17%	58 = 26 %
2019	236	126 = 53%	54 = 23%	56 = 24 %
2018	269	148 = 55%	60 = 22%	61 = 23%
2017	288	155 = 54%	63 = 22%	70 = 24%

Ajakirjade uusi nimetusi hangiti juurde: eestikeelseid – 9, venekeelseid – 1, teistes võõrkeeltes – 5.

Tabel 25. Ajalehed (nimetused) keelte järgi (juurdetulek kokku):

	kokku	Eesti keeles.	Vene keeles	Teistes võõrkeeltes
2021	44	38 = 86%	6 = 14%	0
2020	48	40 = 83%	8 = 17%	0
2019	56	48 = 86%	8 = 14%	0
2018	51	43 = 84%	8 = 16%	0
2017	51	43 = 84%	8 = 16%	0

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Tabel 26. Ostetud auviste ja elektrooniliste väljaannete maksumus laadide kaupa (€)

aasta	CD	DVD,VHS +litsentsitasu	CD-ROM DVD- ROM+ konsoolim ängude aja- ja krediitkaa rdid	Võrguväljaa nded	Kokku
2021	1562 €	231 €	0 €	656€	2449 €
2020	1717 €	453 €	798 €	827 €	3795 €
2019	2808	1201	840	440	5289
2018	2158	683	1575	993	5409
2017	1760	688	1540	687	4675

Lagunenud raamatuid parandati, köideti: vana raamatu parandamist telliti 486 korral, perioodika köitmist 48 korral ja üksiku ajakirjanumbri köitmist 128 korral. Lisaks tehti osakondades väiksemaid parandustöid ja kiletamist, et raamat püsiks kauem ringluses.

3.2. Inventuurid, mahakandmised

2021. a. jätkus raamatukogus väheliikuvate kogude mahakandmine. Palju kanti maha sisult vananenud võõrkeelset, s.h venekeelset kirjandust, mille kasutus on vähenenud. Vähendati eestikeelse kirjanduse eksemplaarsust. Mahakandmine toimus igapäevase tööna, aga mitte nii suures mahus kui 2020. aastal, mil raamatukogu oli osa aega kontaktivabal laenutusel. Arutati uue raamatukoguhuone ruumiprogrammi ja sellest lähtuvalt ka kogude suurust. Kustutamisi vormistati kaks korda aastas – 20.05 ja 15.12. Mahakandmisaktid koostatakse eraldi ostude ja muul moel (annetused, kingitused, asendused) saadud väljaannete kohta (raamatupidamine tunneb huvi vaid ostu teel soetatud väljaannete mahakandmise vastu).

Andmebaasist kustutati kõik aktidega maha kantud väljaannete eksemplarikirjed. Meie raamatukogus tehtud tühjaks jäänud bibliokirjed kustutati baasist. Tühjad bibliokirjed, mis olid tehtud teistes raamatukogudes, saadet vastavalt „Ühiste kirjete kasutamise korrale” kirje teinud raamatukogule. Aktide arvandmed summeeriti aasta hulgiarvestuses.

Tabel 27. 2021.a. kustutamise põhjused

Asendatud	205
Kadunud	146
Lagunenud	3208
tagastamata	1544
Vananenud	319
vähendamine	11126
välja makstud	22
KOKKU	16570

Tabel 28. Kustutamine 2017-2021

	Kustutamine, eks.(perioodi kata)	Süsteemisene Üleandmine, eks.
2021	16570	151
2020	20965	129
2019	19148 + 5679	39
2018	21336	234
2017	19800	114

2021. a. kustutati vanemat perioodikat 81 nimetust (sh eestikeelseid 54; venekeelseid 16; teistes võõrkeeltes 11). Aastakäike kustutati 798 (sh eestikeelseid 651; venekeelseid 73; teistes võõrkeeltes 74).

Tabel 29. Kustutamised 2021

raamatud tüüp 7,74,31				noodid	muud teavikud			käsikirjad	kassetid	CD	VHS	DVD	CD-ROM, DVD-ROM	Kokku	ajakirjade aasta käike	Kõik kokku
eesti	vene	võõr	kokku		kaardid	pisitrukisid	lauamängud									
13721	1812	859	16392	43	8	1	2	1	2	15	15	42	49	16570	798	17368

Mahakantud kirjandust müüakse igapäevaselt ajakirjanduse saalis (2021. a. tulu 2273 eur.), lisaks korraldati kaks suuremat raamatumüüki, mis aitb teenida omatulu. Oktoobris toimunud raamatumüügi tulu oli 492 eur., detsembris 421 eur. Mõlemal raamatukogus toimunud müügil oli väljas ka töötajate käsitöö – kaardid, järjehoidjad jm. Osaleti ka Prima Vista raamatulaadal Raekoja platsil (tulu 145 eur.). Jooksvalt jagatakse kustutatud raamatuid ka tasuta.

Tabel 30. Kogude seisu muutumine 2021

	raamatud tüüp 7,74,31				noodid	muud teavikud				käsikirjad	LP	kassetid	CD	VHS	DVD	diskett	CD-ROM, DVD-ROM	Kokku
	eesti	vene	võõr	kokku		kaardid	pisitrukisid	lauamängud	ese, vidin									
				566558	7521	930	36	354	6	44	1574	328	9663	885	4100	7	407	592413
juurde ost				15613	95	9	2	29	0	0	1	0	103	0	20	0	0	15872
juurde muu saadud üleand				2539	11	3	0	7	0	0	0	0	77	2	58	0	0	2697
kustutatud				151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	151
				151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	151

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Suur osa tööst on suunatud sellele, et raamatud ringleksid kiiremini ja oleksid lugejale paremini kättesaadavad. Raamatute kättesaadavust on püütud parandada enimnõutavatel raamatutel

tavapärase 21-päevase laenutustähtaja asemel 7-päevase laenutustähtaja rakendamisega. Kokku oli aastas 7-päevase tähtajaga 47 nimetust, neist mõned mitu kuud, kui kõik kuud eraldi võtta, siis 127 nimetust. Kõige kauem olid nn „kiire raamatu” nimekirjas Delia Owensi “Kus laulavad langustid” ja Lars Kepleri “Pegelmees” (8 kuud), Mudlum “Mitte ainult minu tädi Ellen” ja Justin Petrone “Minu Viljandi” (7 kuud), Ann Cleevesi “Kulutuli” ja Jo Nesbø “Kuningriik” (5 kuud).

Sõitudeks ja lugejate **koduteeninduseks** kasutati väikebussi, mille läbisõit oli möödunud aastal 10 998,71 km. Kuu keskmine läbisõit 916, 56 km. Edaspidi suureneb oluliselt läbisõit ja sellega seos kütuse ja hoolduskulud. Põhjuseks asjaolu, et raamatute transport harukogude vahel toimub 5 korda nädalas, senise 3 korra asemel.

Kasvanud on veebitellimust maht – seda nii koroonapiirangute tõttu, aga ka seoses laenutuskapi tulekuga. Pikendamisi e-kirja teel oli 2021. aastal kogu raamatukogu peale 23 244, seega rohkem kui 2020. a. 20400.

Pandeemia tõttu langes kogu füüsiline kasutus, ka arvtutite kasutamine drastiliselt (nt Annelinna harukogu internetitoa külastatavus langes 27%, lastearvutite kasutamine 76%). Uudne teenus oli Karlova harukogus e-notari teenuse vahendamine ja kasutaja juhendamine. Selleks paigutati üks veebikaameraga lugejaarvuti eraldi ruumi. Karlova harukogu majutas kohalike valimiste ajal valimisjaoskonda, mille töös löid kaasa ka raamatukogu töötajad.

2020. a. novembris viidi läbi **e-teenuste kasutajaküsitlus**, mille tulemusi esitleti 2. juunil toimunud ettekandepäeval. Veebis MS Formsiga tehtud küsitlusele laekus 220 täidetud ankeeti, millest 105 olid personaliseeritud vastused (soov osaleda loosis). Ankeeti levitati lugejate seas, see ei levinud kõigi (üle veebi) teenusekasutajate hulgas. Küsitlusest selgus inimeste vähene teadlikkus pakutavatest teenustest. Ootuspäraselt kasutavad inimesed e-teenustest enim raamatukogu kodulehekülge (74%) ja e-kataloogi (55%), muude teenuste osas oli ülekaalukas vastusevariant ’kuulen esimest korda’. Kodulehte kasutatakse enim e-kataloogist otsimiseks (33%), raamatukogu kasutamise kohta üldinfo leidmiseks (24%), muudel põhjustel vähem. Järeldus: e-teenuseid tuleb paremini tutvustada. Ilmnes teatav nihe, vastuolu e-teenuste statistika ja linnaraamatukogu kasutajate tarbimise vahel. Meil on väga hea veebiteenuste kasutamisstatistika, kuid seda ei tekita mitte meie registreeritud (Tartu) lugejad, vaid internetikasutajad kust iganes paigast üle veebi. See tõstatab küsimuse rahastamise kohta: kui raamatukogu teenuseid vajavad ja kasutavad inimesed üle Eesti, kas siis nende loomise eest peaks maksma vaid Tartu maksumaksja.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Peamaja arvutiklassis on 11 lugejaarvutit, lisaks arvutitöökohad kõigis harukogudes. Sel aastal tuli koroonaohu tõttu kasutajakohti hajutada, nii oli peamaja klassis lugejate kasutuses vaid kuus arvutit. Arvutiklassides saab ka paljundada, printida ja lihtsamat arvuti õpet.

Tabel 31. Peamaja arvutiklassi kasutamine 2021

Kuu	külastusi	tunde avatud	keskmine täituvus (tunnis)	koolituse tunde	arvuteid	arvuti keskmine koormus (inimesi päevas)
jaanuar	463	242	1,9	0	120	3,9
veebruar	428	230	4,8	0	114	3,8
märts	484	224	2,2	1	100	4,8

aprill	436	249	1,8	1	96	4,5
mai	479	255	1,9	0	100	4,8
juuni	426	211	2,0	0	84	5,1
juuli	460	168	2,7	0	126	3,7
august	511	195	2,6	0	126	4,1
september	466	261	1,8	0	150	3,1
oktoober	448	261	1,7	12	156	2,9
november	475	266	1,8	4	156	3,0
detsember	384	239	1,6	0	242	1,6
Kokku:	5460	2801	1,9	18	1570	3,8

4.2. Raamatukogu kasutamine ja teenused

Tabel 32. Lugejad 2020/2021

Raamatu- kogu	Lugejad 2020	Lugejad 2021	Muutus (+/-)
Linnarmtk	36 973	35 536	-1437

Tabel 33. Füüsilised ja virtuaalkülastused 2020/2021

Raamatu- Kogu	Külastused 2020	Külastused 2021	Muutus (+/-)	Virtuaal- külast. 2020	Virtuaal- külast. 2021	Muutus (+/-)
Linnarmtk	449690	395 272	- 54 418	525 998	513 385	- 12 613

Tabel 34. Laenutused* ja päringud

Raamatu- kogu	Laenut-d 2020	Laenut-d 2021	Muutus (+/-)	Päringud** 2020	Päringud** 2021	Muutus (+/-)
Linnarmtk	1 020 520 (sh koju 904 880, kohal 115 640)	1 117 212 (sh koju 1001447, kohal 115 765)	+ 96 692	18 346	23 642	+ 5296

*Laenutused: palun kirjutage kokku kõik laenutused, ka kohal kasutuse laenutused.

**Infopäringud (teatmebibliograafilise töö korraldamine, [RaRS §5\(5\)5](#)) Järjepidev töö registreerimisel.

Tabel 35. Virtuaalüritused

Raamatu- kogu	Virtuaalürituste arv		Virtuaalüritustel osalejate arv		Virtuaalürituste järelvaatajate arv*	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Linnarmtk kokku	71	72	5318 (otse 25)	4718 (otse 150)	5293	4568
Sh keskk	39		2718		2693	4568

*kui järelvaatamine võimaldati peale ürituse toimumist.

Virtuaalüritusi oli **21%** kõigist virtuaalüritustest (72 üritust 338-st). Neist üks oli klassikaline reaalarajas jälgitav virtuaalüritus (lavastatud Erna Metsa jutuõhtu), ülejäänud raamatukogu YouTube'i üles pandud videosalvestised, sh nt suure vaatajaskonnaga algupärase lastekirjanduse päev, koolivaheajal toimunud lastekirjanduse auhinna nominentide tutvustamine, regulaarsed laste- ja noortekirjanduse tutvustused.

Virtuaalkoolitusi praktiliselt ei toimunud. Oli üks koolitus otseülekanedega täiskasvanutele. Laste koolivaheaja meisterdamised on arvestatud ürituste alla.

Tabel 36. Virtuaalnäitused

Raamatu- kogu	Virtuaalnäituste arv 2020	Virtuaalnäituste arv 2021	Virtuaalnäituste külastajate arv 2020	Virtuaalnäituste külastajate arv 2021
Linnarmtk	17	10	4779	2731
Sh keskk	15	10	1871	2731

9 muusikaosakonna näitust loodud Microsoft Sway keskkonnas. Laste- ja noorteosakonna korraldatud rahvusvahelise jõulukaartide näituse vaatajad raamatukogu kodulehel ei kajastu tabelis.

Virtuaalüritusi sündmuste koguarvust (üritus+koolitus) **14,6%** (72 sündmust 493-st).

Tegevustoad. 2021. aastal jätkus ka tegevustubade kasutamine. Pakutavad teenused on tavaõmblusmasin, overlok-õmblusmasin, 2 3-D printerit, spiraalkõitja, lauaskanner, filmiskanner, triikraua ja triikimislaua kasutamise võimalus. 2021. aasta lõpus osteti 3-D skanner.

Masinate kasutus fikseeritakse laenutusena, korraga on kasutajal võimalik õmblusmasinaid ja skannereid kasutada 2 tunni jooksul (pikendamisevõimalusega), 3D-printimise aeg on piiratud 5 tunniga. Tegevustubadesse hangiti lisavahendeid (niidid- nõelad jm kulumaterjal õmblusmasinatele, filament 3D-printeritele jm). 2021. aasta jooksul oli peamaja tegevustoa masinate kasutus järgmine, sulgudes on toodud 2020. ja 2019. aasta laenutus. Sellele lisandub masina kasutus õppeotstarbel ja tutvustuste-koolituste-demonstreerimise ajal):

Tavaõmblusmasin Maali	60 (98, 159)
Overlok-õmblusmasin Juuli	49 (64, 83)
Ultimaker Original+ Tõlpa	2 (26, 26)
Ultimaker 2+ Mõhk	40 (100, 102)
Spiraalkõitemasin Julk-Jüri	7 (2, 12)
35-mm filmi skanner Arno	11 (14, 30)
Lauaskanner Arno isa	70 (105, 160)

Tegevustubade avamine on end õigustanud. Pakutavaid võimalusi tuleks rohkem reklaamida.

Muusikaosakonnas kasutati digiklaverit 215 korda (433,5 t.), saali klaverit 47 korda (72,5 t.). Kohalkasutusega filme vaadati 14 korral kokku 51 tundi ja **pille laenutati 128 korda.**

Tehnikaosakonnas jätkus e-lugerite laenutamine (9 lugerit, mida laenutati 50 korda).

Jätkus lugejate tellitud raamatute saatmine Omniva pakiautomaatidesse. Minu Esteri tellimislehel on võimalik valida trükise kättesaamiskohaks üks kuuest Omniva

pakiautomaadist. Trükiste saatekulud tasub lugeja. 2021. aastal saadeti pakiautomaatidesse kokku 304 pakki 499 raamatuga.

4.3. RVL teenindus

4.3.1. Tartu Linnaraamatukogust teiste raamatukogude poolt tellitud teavikud

Aasta jooksul oli 23 tellijat (raamatukogu), 119 tellitud teavikut (või koopiaid nende lehekülgedest), 117 saadetud teavikut (või koopiaid nende lehekülgedest), 2 täitmata tellimust (põhjused: ebatäpsed tellimisandmed, rikutud CD-komplekt).

Tabel 37. Tellitud teavikud raamatukogude lõikes:

Raamatukogu	Teavikud	
	Tellitud	Saadetud
Põlva	27	26
Saverna	27	27
Elva	12	12
RR	11	11
Läänemaa	8	8
Valgjärve	7	7
Viljandi	4	3
Rapla	3	3
Valga	3	3
Käina	2	2
Lääne-Viru	2	2
Veriora	2	2
Jõgeva	1	1
Jõhvi	1	1
Kehtna	1	1
Kurtna	1	1
Kärdla	1	1
Liiva	1	1
Luurekeskus	1	1
Pala	1	1
Suigu	1	1
TLÜ	1	1
Valjala	1	1
23 raamatukogu	119	117

2021. aastal saadeti välja 27 ajakirja, 76 raamatut (45 eriala-, 31 ilukirjandusteost), 5 nooti (sh 3 pdf-faili), 2 filmi, 7 CD plaati (4 muusika ja 3 erialast).

4.3.2. Tartu Linnaraamatukogu lugejate tellimused teistest raamatukogudest

Aasta jooksul oli 11 tellimuse esitanud lugejat; 15 laekunud tellimust (4 loobumist peale tellimistingimuste täpsustamist, põhjused: järjekord, kohalkasutamise nõue, saatekulude suurus); 11 välja saadetud tellimust; 10 saadud teavikut; 4 saatja-raamatukogu.

Tabel 38. Tellitud teavikud raamatukogude lõikes:

Raamatukogu	Teavikud
-------------	----------

	Tellitud	Saadetud
RR	5	4
TLÜAR	3	3
EKAR	2	2
TTKR	1	1
KOKKU	11	10

Kõik tellitud teavikud olid erialaraamatud. Saamata jäi 1, mis oli kasutatav ainult RR-is kohapaeal.

Võrreldes 2020. aastaga on tellimuste arv mõnevõrra vähenenud – välja saadeti 24 vähem ja mujalt telliti 3 vähem. Probleeme esines kodulehel olevate RVL-tellimisvormide töökindlusega, mistõttu ei pruukinud kõik saadetud tellimused meieni jõuda.

4.4. Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine on raamatukogu üks prioriteete, et toetada laste lugemisharjumuse kujunemist varajases noorusest peale. Raamatute ostmine ei ole paljudele peredele taskukohane ja raamatukogu loob kõigile võrdsed võimalused lugemiseks. Seega püüdsime võimaluse piires täita kõiki ostusoove, ostes sealhulgas ka nn. „koolikirjandust”, mis ongi kõige suurema eksemplaarsusega. Laiendati inglisekeelse uuema noortekirjanduse valikut, eriti fantaasiakirjanduse osa. Võõrkeelse ilukirjanduse saali telliti peamiste rahvusvaheliste kirjandusauhindadega pärjatud teosed nii inglise, saksa, prantsuse, rootsi, soome kui vene keeles. Inglisekeelseid (eriti noorte) raamatuid, tutvustati Facebookis ja Instagrammis. Uuenes ka muudes keeltes kirjanduse valik (soome, rootsi, hispaania, jaapani jm). Jätkati ka noorte seas populaarsete mangade ja graafiliste romaanide tellimist.

Laste- ja noortekirjanduse ostud 2021*:

- eesti keeles 612 nimetust (23,8% kõigist raamatutest), 3582 eksemplari (25,8%)
- vene keeles 184 nimetust (20,7%), 197 eksemplari (21%)
- inglise keeles 303 nimetust (40,5%), 313 eksemplari (40%)

* arvud on saadud otsinguga bibliokirjast märksõnadega lastekirjandus ja noorsookirjandus Laste- ja noortekirjandust saadi ka asenduste ja annetustena. Annetusi oli ka teistes võõrkeeltes.

Tabel 39. Võõrkeelsed annetused

	eesti keeles	vene keeles	inglise keeles	rootsi	itaalia	saksa	prantsuse	soome	hollandi	kokku
annetus eksemplarid	502	17	145	31	4	2	8	2	21	763
asendus eksemplarid	113	2	18							133

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 40. Lastest lugejaid, laste külastusi ja laenutusi

Rmtk	Lug-d 2020	Lug-d 2021	Muutus (+/-)	Külast-d 2020	Külast-d 2021	Muutus (+/-)	Laenut 2020	Laenut 2021	Muutus (+/-)
Linnarmk	8829	8456	-373	103 199	88 313	-14 886	84 351	86 773	+2422
Sh keskk	5907	5760	-147	64 932	58 210	- 6722	50 235	51 729	+1494

Oluline erinevus on see, et kui raamatukokku kohale tulla pikka aega ei saanud ja nii lastest lugejate kui külastuste arv on langenud, siis laenutuste arv on tõusnud. Seda võib mõjutada ka laenutuskapi hankimine.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Laste ja noortetöös on enim toimunud koolieelikute ning 1. ja 2. kooliastme õpilasüritusi. Osavõtjate arvukuselt on need kõige rahvarohkemad. Vanemate laste puhul on end üsna hästi tõestanud Noorte Luuleprõmm – niisiis loovusega seotud sündmused pakuvad noortele huvi. Mis puutub kirjanduse laenamise, siis loomulikult käiakse raamatukogust nõutamas koolilugemist, kuid on olemas vanemaid, kes on meie juures igapäevased külalised ja viivad koju lugemist tervele perele – lasteraamatud, seiklus- ja põnevuskirjandus veidi vanematele, lisaks uudiskirjandust. Harvem laenatakse luuleraamatuid.

Jätkati koostööd MTÜ-ga, kes tegeleb teraapilise lugemisega. Raamatukogu osaks on otsida välja tekstid, kus on juttu tunnetest. Lisaks on pöördunud meie poole venekeelsete vanemate ühendus palvega leida raamatuid, mis aitaksid venekeelsetel lastel omandada eesti keelt.

Ülevaade raamatutundidest:

1. Mis on raamatukogu ja mida huvitavat lugeda	28 tundi
2. Ilon Wiklandi kohvernäitus	13 tundi
3. Lugemisisu teematunnid	6 tundi
4. Tartu Lapsepõlve Auhind	3 tundi
5. Suvelugemine	2 tundi
6. Noor lugeja ja raamat	2 tundi
7. Luule ja loodus	2 tundi
8. Koomika elus ja kirjanduses ja Jõuluraamatud	kumbagi üks tund

4.4.4. Laste- ja noorteuiritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused.

2021. aasta suuremad laste ja noortekirjandusega seotud sündmused said toimuda suvel ja sügisel, mil piirangud olid leebemad. 2021. aastal toimus 32 kirjandus- ja 13 teemaüritust vähem kui 2020. aastal, st kahanemine võrreldes 2020. aastaga oli ca 20%. Suurem vähenemine oli harukogudes, kus ürituste arv kokku on tunduvalt suurem kui keskkogus. Keskkogu hoidis arvu üleval virtuaalüritustega (koolivaheaja programmid, lugemissoovitused jm). Füüsilise ürituse keskmine osalejate arv oli 30, virtuaalüritusel 63. Keskmise küllastajate arv oli sama kui aasta eest – 38. Lastega seotus sündmusi, näitusi, konkursse vahendas laste- ja noorteleht kokku 149 korral (2020.a – 127).

Keskkogu ja harukogude korraldati rühmakoolitusi lastele 1910. Keskmise osalejate arv koolitusel oli 17 (aasta eest 19). Rühmakoolituste arv jäi samaks. Huviringid ei tegutsenud.

Tabel 41. Laste koolitused 2021

Rühmakoolitus	Koolituste arv			Osavõtjate arv		
	KK	HK	Kokku	KK	HK	Kokku
Ekskursioonid	1	4	5	21	77	155
Raamatukogutunnid,	58	50	108	1014	798	1793
Ringitöö						
Kokku koolitusi	59	54	113	1035	875	1910
	+8	-5	+3	+1	-196	-195

Tabel 42. Lasteüritused ja rühmakoolitused 2017 – 2021 võrdlus

(keskkogu ja harukogud kokku, sulgudes võrdlus eelmise aastaga)

Aasta	Sündmuste arv	Osavõtjate arv
2017	433 (+46)	11308 (+1490)

2018	441 (+8)	9688 (-1620)
2019	641 (+200)	13161 (+3473)
2020	338 (-303)	10856 (-2305)
2021	296 (-42)	8854 (-2002)

Vähennemine võrreldes 2020. aastaga oli 13%. Ürituste osas mõjutasid piirangud lasteüritusi kõige enam. Jaanuarist aprillini said toimuda ainult virtuaalüritused: 20. märtsil, rahvusvahelisel jutuvestmise päeval käis kaamera ees oma lugusid vestmas linnakirjanik Juhan Voolaid, nädal hiljem toimus virtuaalsena vabariiklik noorte luuleprömm ligi paarikümne võistlejaga, mis on hea tulemus. YouTube'is jagati lugemissoovitusi. Aprillis kuulutati välja Tartu lastekirjanduse auhinna seitsmenda laureaadi, kelleks sai Triinu Laan raamatuga „Luukere Juhani juhtumised“. Kevadisel koolivaheajal tutvustasime kõiki viit auhinna nominenti. Auhinna üleandmine jäi sügisesse, laste- ja noortekirjanduse festivali aega. Nagu mitmel varasemal aastal, tellis linna kultuuriosakond auhinnaraamatust lisatrüki ja raamatut jagati sügisel Tartu linna 3. klasside õpilastele.

Kontaktüritustega alustati kohe algupärase lastekirjanduse päeval. Karlova harukogu korraldas rahvarohke (400 osavõtjat) perepäeva pargis: lastele aardejaht, meisterdamised, sport- ja osavusmängud, täiskasvanutele pärastlõunal kontsert. Tammelinna raamatukogus toimus noore autori Grete Kaio õueõpituba „Minu esimene raamat“, keskkogu töötajad käisid koolis ja lasteaias tutvustamas põnevaid raamatuid ja Suvelugemise programmi.

Juulis panid Innomaleva 5 noort kokku kirjanduslikku lauamängu ja raamatukogu oli väljas Autovabaduse puiesteel, kus meisterdati, õmmeldi, mängiti laumänge ja sai proovida 3D pliiatseid. Annelinna raamatukogu avas koostöös Linnamaleva noortega välilugemissaali, kus vaba aja sisustamiseks pakuti sport- ja laumänge, meisterdamist. Eriti meelsasti käisid seal mängimas lapsed.

Maikuust septembrisse lükkunud kirjandusfestivali Pargiraamatukogus käis kirjanike Kertu Sillaste ja Juhan Voolaidi lugusid kuulamas ja neile illustratsioone joonistamas ligi 300 last ning meie nukuteater andis etenduse „Suur Suusi ja väike maailm“, mille teksti koostasid raamatukoguhoidjad Anu Amor-Narits ja Kirsti Läänesaar. Tammelinna raamatukogu korraldas gümnasistidele festivali ajal Elava raamatukogu. Raamatuteks olid erinevate põnevate elukutsete esindajad.

Sügise suursündmus oli kahtlemata laste- ja noortekirjanduse festival, mille põhiesinejad olid lastekirjanduse auhinna nominendid Anti Saar, Tiina Laanem, Hasso Krull, Jaanus Vaiksoo ja muidugi laureaadi Triinu Laan. Lisaks käis kirjanik Mairi Laurik (raamatukogu töötaja Mairi Tempel) esinemas Raatuse koolis, keskkogus käis külas Eduard Kont. Toimus 4. klasside ettelugemisvõistluse Tartumaa eelvoor, virtuaalne kirjandusviktoriin ja Suvelugemisprogramm lõpetati koos lastekirjanik Marge Pärnitsaga.

Kevadel saadeti Slovakkiasse rahvusvahelisele eksliibrise konkursile Tartu 130 lapse kujundatud eksliibrise ja sügisel käis Ädu Neemre konkursil auhinnatud laste ja nende juhendajatega Hlohovecis konkursi pidulikul lõpuüritusel.

Sündmuste ülevaate põhjal tundub, et sündmusi jagus ja palett oli kirju. Kahjuks nentisid nii keskkogu kui ka harukogude lasteraamatukoguhoidjad, et palju kavandatud sündmusi tuli ära jätta ning nendest, mis toimusid sai osa võtta palju vähem kooliklasse ja lasteaiarühmi kui varem. Just sündmuste kaudu me toome lapsed raamatukokku ja kasvatame uusi lugejaid. (Täpsemalt vt LISA 4.)

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Raamatukoguvälise teenindusega tegelesid peamiselt kaks töötajat. Nadežda Savostkina pakkus koduteeninduse teenust ja käis kohal ka puuetega inimeste kojas ning Liiva tänava hooldekodus. Ago Pärtelpoeg pakkus teenust Tähtvere päevakeskuses.

Seoses koroonapiirangutega oli **Liiva t 32 asuv hooldekodu** 2 kuud kinni. Märtsi algusest pakkus raamatukogu taas oma teenust, kuid ka maikuus oli väike paus. Hooldekodu külastati 22 korda, lugejaid oli 21 ja külastusi 243, laenutusi 763 (raamatuid 642, ajalehti 48, ajakirju 73).

Tartu Puuetega inimeste Kojas Rahu tänav 8, käidi aasta jooksul 34 korda, lugejaid oli 19, külastusi 217, laenutusi 644. Puuetega inimeste koda oli aasta alguses kaks kuud karantiinis.

Koduteeninduses külastati 53 inimest, külastusi 546 ja aasta jooksul tehti 49 bussiringi. Ilmatsalu harukogu tegeles koduteenindusega 28 korral (teenuste arv- 59, kasutajaid 11).

Tähtvere päevakeskuse raamatukogutoas käis aasta jooksul kokku 26 lugejat, mida on ligi 10 korda vähem kui aasta varem. Päevakeskuse nimekirja on jäänud 4-5 lugejat, neist umbes 2-3 käivad kohal vähemalt korra kuus. 2021. aastal uusi lugejaid juurde ei tulnud ja ühe kuu jooksul tehti keskmiselt 5 külastust. Külastuste ja laenutuste arvu sedavõrd suur langus on tingitud koroonaviirusest, mil Tähtvere Päevakeskus oli pikalt külastajatele suletud ja raamatukogu ei töötanud seal üle poole aasta. Veeriku-Tähtvere piirkonnas võiks olla pigem väike harukogu, siis ei sõltuks raamatukogu töö teise asutuse tööst ja saaks leida erinevaid võimalusi lugejateeninduseks.

Tabel 43. Erivajadusega sihtrühmade teenindus 2021

	laenus	tagastus	pikendus	järjekorrad
Lubja laenuspunkt	5859/7337	5848/ 7261	2707/ 3752	480/ 974
Tähtvere päevakeskus	665/114	678/ 107	171/ 75	4/ 6
Liiva hooldekodu	144 / 224	126/174	185/121	4/13
Koduteenindus	/ 4471	/ 4071	/6896	/-

2020. aasta lõpus tehtud audit tuvastas majade ja teenuste ligipääsetavuse kitsaskohad. Asuti sildi- ja viidateemadega tegelema, kuid seoses võimalusega 2022. aasta algul osa mööblit välja vahetada nihkus see 2022. aastasse. Linnapildis puuduvate viitade ja siltide osas suhtles direktor linnavalitsusega. Linnapildi viitade paigutamine toimub 2022. aastal.

Tinglikult võiks erivajadustega sihtrühmaks lugeda ka venekeelsete laste vanemate gruppi nimega „Ninazarvik”, kelle ettepanekul anti aasta jooksul infot sobivate eesti- ja venekeelsete lasteraamatute leidumise kohta, mis võiksid toetada laste üldise lugemisoskuse arengut ja eesti keele valutumat omandamist.

4.6 Raamatukogu kui kohaliku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Üldine ülevaade raamatukogust kui kultuuri- ja koolituskeskusest on antud aruande punktis 1 „Põhilised tegevussuunad“ all. (Statistikatabeleid vt punkt 4.4.4. lasteüritused, punkt 4.6 kultuuriüritused ja punkt 4.7 koolitused.) Riikliku statistika jaoks edastatud arve näitavad

tabelid kõigepealt (hõlmavad nii üritusi kui ka rühmakoolitusi, nii täiskasvanutele kui ka lastele.

Tabel 44. Näitused ja üritused

Raamatukogu	Näitused ja väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Keskkogu	57 / 103	183	7150
Annelinna harukogu	7 / 95	31	550
Tammelinna harukogu	16 / 21	82	1986
Karlova-Ropka harukogu	14 / 21	35	1132
Ilmatsalu raamatukogu	/ 17	7	575
Kokku	94 / 258	338	11393

Tabel 45. Koolitused

Raamatukogu	Kasutajakoolitus rühmale	Kasutajakool. individuaalne	Osalejad rühm.	Osalejaid ind.
Keskkogu	83	2423	1487	2442
Annelinna harukogu	10	-	162	-
Tammelinna harukogu	22	19	497	19
Karlova-Ropka harukogu	16	-	118	-
Ilmatsalu raamatukogu	24	3	284	6
Kokku	175	2445	2548	2467

Tabel 46. Ürituste võrdlus 2017 –2021

Aasta	Arv/osalejad Kokku	Arv, osalejad Noored, täiskasv.	Arv, osalejad Lapsed
2017	459 / 14055 +60 / +1899	155 / 5680 +14 / +644	304 / 8375 +46 / +1255
2018	465 / 13352 + 6 / - 703	153/ 6449 -2 / +769	312 / 6903 +8 / - 1472
2019	559 / 14765 +94/ +1513	142/ 5598 -11/-851	417/ 9167 +105/+2264
2020	348 /12 279 (-211/ -2505)	120 /3519 (-22 / -2079)	228 /8751 (-189 / -418)
2021	338 / 11393 -10 / -877	155 / 4449 +35 / +930	183 / 6944 -45 / -1807

Tabel 47. Rühmakoolituste võrdlus 2017 – 2021

Aasta	Arv/osalejad Kokku	Arv, osalejad Noored, täiskasv.	Arv, osalejad Lapsed
2017	199 / 4136 +39 / +832	70 / 1203 +39 / +607	129 / 2933 0 / +235
2018	285 / 4533 +86 / +397	156 / 1748 +86 / + 545	129 / 2785 0 / - 148

2019	379 / 5843 +94 / +1310	155 / 1849 -1 / +101	224 / 3994 +95 / +1209
2020	174 / 2889 (-205 / -2960)	64 / 784 (-91 / - 1085)	110 / 2105 (-114 / -1889)
2021	155 / 2548 (-19 / -341)	42 / 638 (-22 / -146)	113 / 1910 (+3 / -195)

Tabel 48. Üritused ja koolitused lastele, noortele ja täiskasvanutele, võrdlus 2017–2021

Aasta	Ürituste, koolituste arv	Osavõtjate arv
2017	658 (+99)	18191 (+2741)
2018	750 (+92)	17885 (- 306)
2019	938 (+188)	20 608 (+2723)
2020	522 (-416)	15159 (-5449)
2021	493 (-29)	13941 (-1218)

(Üldised muutused arvudes – vt ka p. 1 Põhilised tegevussuunad.)

Sündmusi, st üritusi ja rühmakoolitusi, toimus kokku **493 (-29)**, **osavõtjaid oli 13 941 (-218)**. Ürituste statistika näitab võrdluses 2020. aastaga kokkuvõttes **3% vähenemist**. Sealhulgas täiskasvanute puhul oli kasv 29 % , laste puhul vähenemine 20%. Vähenemise taga on asjaolu, et 2021. aastal sai sündmusi korraldada poolteist kuud vähem kui esimesel koroonaaastal ja piirangute tõttu oli töö lastega piiratud. Kui 2020. aastal oli raamatukogu 2 kuud suletud ja raamatukoguhoidjad said keskenduda virtuaalsele väljundile, siis eelmisel aastal oli raamatukogu avatud ja raamatukoguhoidjad igapäevatööga rohkem hõivatud. Märkatava languse on andnud lastegruppide külastuste ärajäämine.

Kui tavaliselt on 2/3 lasteüritusi ja 1/3 täiskasvanute omi, siis 2021. a on see proportsioon muutunud, kuid päris pooleks siiski veel ei jagunenud. Rühmakoolituste puhul on proportsioon säilinud.

Virtuaalüritusi oli 21 % ürituste koguarvust (72 / osavõtjaid 4718). Koolitused moodustasid kõikidest sündmustest 32 %. Sündmuste otseülekanded toimusid MS Teams'i keskkonnas, virtuaalsündmuste videoid saab vaadata raamatukogu YouTube'i kanalilt. Koolitused moodustasid kõikidest sündmustest 32 %. Võrreldes eelmise aastaga on kahenemine 11%.

Keskmiselt osales igal sündmusel (koolitused ja üritused kokku) 28 inimest. Eraldi võttes osales igal üritusel 34 inimest ja koolitusel 16,5, sealjuures reaalsete ürituste keskmine osalejate arv oli 25, virtuaalsetel 65,5. Osalejate arvu hoiavad üleval virtuaalüritused, reaalsetel üritustel on publikuarv võrreldes koroonaeelse ajaga kolmandiku kuni poole võrra vähenenud.

Kõige suurema publikuarvuga reaalsed sündmused olid kolm väliüritust: Tammelinna kodukohvikute päeva kohvik RampsAmps (600), Karlova raamatukogu lastekaitsepäev pargis (400) ja ansambli Naised Köögis kontsert Prima Vista pargiraamatukogus (200).

Raamatukogu kultuurikalender. Aasta alguses käivitas arendusjuht Mai Põltaas raamatukogu esimese lugemismängu 40 küsimusega. Kaasa sai mängida individuaalselt ilma raamatukogu ruumidesse kogunemata. Kokku saadi kokkuvõtete tegemiseks alles käesoleva aasta jaanuaris. Mängule registreerus 15 lugejat, aga mängida sai ka registreerumata. Esimeseks poolaastaks kavandatud bluusikuu tähistamine ja raamatukogu sünnipäevanädal

jäid ära. Viimast markeerisime küll Ena Metsa virtuaalse jutuõhtuga “Loodus, minu kodu”, mis osutus ka kõige külastajarohkemaks sündmuseks (714) ja kirjandusretkede reklaamvideoga “Hei, sul on selg valge”. Noorte kirjanduskohvik toimus virtuaalselt, aga ülejäänud sarjad (kirjanduskohvik, eesti keele kohvik jne) olid pausil. Prantsuse keele kohvik toimus kahel korral, kokku osales 30 inimest. Teist aastat toimus virtuaalselt laste- ja noortekirjanduse päev teemal „Kohtumised karakteriga“.

Tabel 49. Noortekohvikud 2021

Kuu Raamat	Läbiviija	Osalejate arv
jaanuar „Luuker Leebesurm”	Iruna Möldre	5 (virtuaalüritus)
Veebruar „Sarah Crossan”	Liina Leemet	5 (virtuaalüritus)
märts “Üks meist valetab”	Irina Möldre	6 (virtuaalüritus)
aprill “Printsessi päevikud”	Irina Möldre	2 (virtuaalüritus)
mai Lugemisplaanid	Irina Möldre	4
oktoober Suvised lugemised	Irina Möldre	5
november „Kummituste linn”	Irina Möldre	0

Saime uuesti üritustega alustada 1. juunil, lastekaitsepäeval. Keskkogu lastetöötajad käisid kohal kolmes koolis, Karlova harukogu korraldas tervet päeva hõlmava pargiürituse, mis kutsus lapsi aardejahile ja kogu peret pärastlõunal vabaõhukontserdile, suvel 4 nädala vältel korraldas raamatukogu meisterdamistubasid Autovabaduse puiesteel. Soovist kevadel ära jäänud hooaega natuke tagasi teha võtsime hea meelega vastu pakkumise kultuurifestivalilt Magasini Tänav Suvila ning korraldasime seal mitu vestlusõhtut, nt kutsusime osalema luuletajad Joosep Vesselov ja Tõnis Vilu ning Jüri Kolk ja Berit Petolai.

Sügisene hooaeg algas pikaajase koostööpartneri Hendrik Lindepuu kirjastuse tähtsündmusega „50 raamatutäit poola kirjandust“. Suursündmuseks oli maikuust septembrisse lükkunud kirjandusfestival Prima Vista. Raamatukogus astusid publiku ette linnakirjanikud Kristiina Ehin, Carolina Pihelgas ja Juhan Voolaid, aga ka Eia Uus, Meelis Friedenthal ja noor autor Grete Kaio. Festivali väliskülalistest esinesid raamatukogus Uwe Laub Saksamaalt ja Etgar Keret Iisraelist ning vestlusringis „Tõlkimise diplomaatia“ Norra külalised Knut Ødegård, Klara Hveberg ja tõlkija Turid Farbrege, nende vestlust juhtis festivali patroon Øyvind Rangøy.

Pärast aastast pausi tegutses kesklinna pargis jälle festivali Pargiraamatukogu, uue algatusena toimus seal ühistantsimine Kate Bushi loo „Vihurimäe“ järgi. Lisaks toimus õmblemise töötuba, mille viis läbi Rita Altmäe. Pargiraamatukogu on toimunud 17 korda ja aruande kirjutamise ajaks on juba otsustatud, et sellisel kujul enam väliüritust ei korraldata. Korraldajad on väsinud ilmaüllatustest, üksjagu väsinud on ka formaat, nt on üks tähtsündmusi – kirjanike kontsert – kolinud siseruumidesse. Pargiraamatukogu alustas 2004. aasta sügisel, mil linnaraamatukogu ja kunstimuseum korraldasid koos väliürituse paigas, kuhu pidi kerkima uus raamatukogu- ja muuseumihoone. Pargiraamatukogu hakkas toimuma kirjandusfestivali Prima Vista raames ja aitas üleval hoida unistust uuest raamatukoguhoonest. Lõpetamine praegu on ka sümboolne, sest eelmisel suvel tuli otsus Südalinna kultuurikeskuse rajamise kohta kesklinna parki. Samuti oli sobiv lõppakord Naised Köögis kontsert nõ täissaalile. Pargiraamatukogus oli külastusi 432, kohalkasutusi 74, kojulaenutusi 49 ja tagastusi 118.

Tabel 50. Pargiraamatukogu võrdlus 2008–2019

Aasta	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2021
Külastused	733	758	645	898	907	767	762	682	739	559	539	543	432
Laenutuse d/tagastusi	128	174	136	141	163	61	129	83	177	105/45 7	107/2 63	152/18 3	49/118

Sügisel jätkusid kirjandus- ja keelekohvikud ning kohtumisõhtud kirjastuse Petrone Print autoritega. Raamatukogus esinesid Helge ja Enn Nõu, Mudlum, Loone Ots, Märt Treier jt, oma raamatut „Näen, kuulan, tunnetan“ esitles kolleeg Eve Pormeister. On rõõm tõdeda, et raamat on valitud Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali essee valdkonnas aastaauhinna nominendiks. Irina Möldre tegi aasta jooksul 20 videovormis noortekirjanduse tutvustust.

Andmebaasi „Tartu ilukirjanduses“ põhjal valminud kirjanduslik-ajaloolisi jalutuskäike toimus kokku 5: tõsikirjanduslik humoristlik teekond „Hei, sul on selg valge“, teekonnad Supilinnas ja Raadi kalmistul, kirjanduslik ajaloo retk 20. sajandi sõdade radadel ja turgude teekond Teadlaste öö festivali raames. Ants Siim linnamuuseumist rääkis ajaloost ja Ülo Treikelder luges juurde kirjanike tekste. Jalutuskäigud panid kokku Halliki Jürma ja Katrin Raid, Ingrid Saare lõi mobiiliäpi.

2021. a. toimunud kirjanduslikud teekonnad: 24., 25., 27., 31. mai ja 22., 29. november “Kirjanike tee kivil jätab jälje” – Hugo Treffneri Gümnaasiumi ja Jaan Poska Gümnaasiumi õpilastele (aktiivõppe programmi raames).

17. 06 kell Naljateekond “Hei, Sul on selg valge!”

<https://www.youtube.com/watch?v=UCvSBHfYJ4g>

14.07 Sõdade teekond

21.09 Prima Vista Supilinna teekond

22.09. Teadusfestival Turgude teekond

21.10 Sõdade teekond

22.10. Supilinna teekond (Teadlaste öö festivali raames)

22.12. Raadi kalmistul ringkäik kirjanike ja kultuuritegelaste kalmudel, kus loeti nii neile kui nende loomingut ja süüdati küünlad.

Teemaüritustest tasub ära märkida ka loodusfotograaf Remo Savisaare külaskäiku ja algselt bluusikusse planeeritud Kaisa Lingi kontsertloengut Alberta Hunterist.

Oktoobrist detsembrini viisid Tartu linna poolt ellu kutsutud eakate kõnniringe läbi raamatukoguhoidjad keskkogust, Tammelinna ja Annelinna raamatukogust. Kokku 13 nädala jooksul toimus iga nädal 3 erinevat kõnniringi, mille käigus lisaks kõndimisele räägiti kirjandusest, tutvuti kultuurimälestiste ja muuseumite jm huvipakkuvaga.

Tabel 51. Näitused 2017-2021

Aasta	Kunsti- näitused	Raamatu- näitused	Virtuaal- nait.	Kokku
2017	69	27	1	97
2018	71	33	2	106
2019	68	28	2	98
2020	52	33	17	102
2021	55	29	10	94

Lisaks raamatunäitustele koostati teenindussaalides ka **258** raamatute väljapanekut.

Tabel 52. Kunsti- ja käsitöönäitused 2017-2021*

Kunsti- ja käsitöönäitused	2017	2018	2019	2020	2021
Keskkogu	31	29	32	24	27
Annelinna harukogu	9	14	7	10	7
Karlova-Ropka harukogu	14	14	5	14	8
Tammelinna harukogu	16	16	24	3	13
Ilmatalu raamatukogu			-	1	

*Kunsti- ja käsitöönäituste näituste arvu sees on ka temaatilised stendinäitused, fotonäitused, lastetööde näitused jne, virtuaalnäitusi pole siin arvestatud.

94 näitusest 55 olid kunsti ja/või käsitöönäitused ja 29 raamatunäitused. 10 virtuaalnäitust koostati Sway Office keskkonnas (valdavalt muusikaosakonna näitused sarjast „Suured juubilarid 2021“, Karlova raamatukogu koostas näituse H.C. Andresenist. Lisaks sai teoks üheksas Tartu ja Celje (Sloveenia) laste virtuaalne jõulukaartide näitus.

Raamatunäitustest tõstaks esile algselt Prima Vista ajaks kavandatud Tartu linnakirjanike näituse, Eestimaa Looduse Fondi 30. sünnipäevaks koostatud näitused ja ÜRO rahvusvahelisele puu- ja köögiviljade aastale pühendatud näituse „Viis viljakat värvi“. Kultuurkapitali kirjanduse aastaauhindadele kandideerivaid teoseid esitleti näitusel koos muuseumitöötajate kommentaaridega.

Kunstinäitustest oli kahtlemata kõige omapärasem koos MTÜ-ga Ars Orientalis korraldatud Jaapani kunstniku Shiroki näitus „Rütmid“. Professionaalide näitustest oli atraktiivne ühe Eesti tuntuima loodusfotograafi Remo Savisaare näitus „Pildid telefoniga“, Prima Vista kunstiprogrammi raames oli väljas maalikunstnik Ove Büttneri ja graafik Tiit Rammuli näitus „Liiga väike maailm“. Illustratsioonid töid näitusele Mari Hiemäe ja Piret Mildeberg. Viimane esitles soomekeelsele „Nukitsamehele“ valminud illustratsioone. Omapärane oli Marika Mikkori näitus „Lindudest inspireeritud punutised“. Meie majas oli väljas Emajõe Suveteatri juubelinäitus „25 suve südames“. Nimetamist väärt on ka näitused Ljudmila Mesropjani kunstikollektsioonist. Harukogudes ringlesid Rootsi saatkonna vahendatud näitus „Palju õnne, Pipi!“ ja Taani saatkonna vahendatud rändnäitus Hans Christian Andersenist.

Näituste korraldamisel peame enda ülesandeks pakkuda näitusepinda harrastajatele, õpilastele ja üliõpilastele, eksponeerime välismaa saatkondade, muuseumide jt vahendatud rändnäitusi. Selle kõrval püüame igal aastal eksponeerida ka professionaalsete kunstnike töid ning illustratsioone. Kahjuks ei saanud korraldada näituste avamisi.

4.6.1 kohalikul tasandil

Koostööpartnerid kohalikul tasandil

Linnavalitsuse kultuuriosakond – raamatukogu on esindatud UNESCO kirjanduslinna töögrupis. Koostöös kultuuriosakonnaga (linn tellis lisatiraaži) toimus lastekirjanduse auhinna võitnud raamatute jagamine 3. klasside õpilastele. Linnavalitsuse kultuuriosakonna hallatav infoportaal Tartu Kulturiaken on asendamatu kanal sündmuste reklaamimisel.

Linnavalitsuse haridusosakond aitab meie sündmuste infol jõuda koolide listidesse.

Linna avalike suhete osakonna kaudu liigub linnaraamatukogu info Tartu linna kodulehele,

Täiskasvanud õppija nädal saab teoks koostöös linna koolitusasutustega. Selle raames toimus 12 individuaalkoolitust neljal erineval teemal.

Personalijuhi põhilised koostööpartnerid praktikantide ja vabatahtlike vahendamisel on olnud Töötukassa Tartumaa osakond, Tartu Kutsehariduskeskus ja Tartu Ülikool, aga koroonapiirangute tõttu see koostöö eelmisel aastal ei toimunud. Siiski käis töögrupi Tartu ilukirjanduses juures praktilal semiootika eriala tudeng Rene Kiis, keda juhendas Katrin Raid.

Jätkus koostöö **teiste festivalide korraldajatega**: Teadlaste öö festivali kavas osalesime 2 näituse ja turgude kirjandusliku retkega. Pakkusime tegevusi Autovabaduse puisteel.

Tammelinna harukogu oli tihedalt seotud Tammelinna Seltsiga ja on juba aastaid üks Tammelinna päevade põhikorraldajaid ja toimumispaiku.

Annelinna raamatukogu koostööpartner on samas hoones asuv Tartu II muusikakool, aga piirangute tõttu midagi koos korraldada ei jõutud.

Raamatukogu teeb juba aastaid koostööd Žukovski nimelise luulefestivaliga, kahel kolmel päeval toimub festivali venekeelne programm peamajas.

Usaldusväärsed ja pikaajased koostööpartnerid on Oskar Lutsu majamuuseum, Tartu Lastekunstikool (iga-aastane lõputööde näitus raamatukogus), Tartu Harrastuskunstnike Liit, aga ka mitmed foto- ja käsitööklubid.

Koostööd tehakse Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu raamatukoguga, aidates neid väljaannete kataloogimisel ja arvelevõtmisel.

Koostöö teiste raamatukogude ja mäluasutustega – Tallinna Keskraamatukogu, Rahvusraamatukogu, Kirjandusmuuseumi Arhiivraamatukogu, Tartu Ülikooli Raamatukogu jt. Järelkomplakteerimisel on suureks abiks Eesti Hoiuraamatukogu.

Koostöö koolide ja lasteasadega. Eesmärk on teha koostööd kõigi linna lasteasutustega. Harukogude partneriteks on enamasti naabruses asuvad lasteaiad ja koolid: Annelinna harukogul Kivilinna Kool, Annelinna gümnaasium, Hansa kool, Descartes'i kool, Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasium; Karlova-Ropka harukogul Forseliuse, Karlova ja Variku kool; Tammelinna harukogul Tamme kool, Kristlik põhikool ja Veeriku kool, aga ka Tartu Tamme Gümnaasium ja Tartu Täiskasvanute Gümnaasium. Laste- ja noorteosakona lähimad partnerkoolid on Kesklinna ja Raatuse kool ning kesklinna lasteaiad.

4.6.2 riiklikul tasandil

Koostööpartnerid riiklikul tasandil raamatukogu tegutsemisel kultuurikeskusena. Tihe oli koostöö kirjastusega **Petrone Print** aastaringsest toimuvate vestlusõhtute korraldamisel. Jätkus koostöö Hendrik Lindepuu kirjastusega.

Läbi aasta toimus koostöö **kirjandusfestivali Prima Vista kaaskorraldajate** Tartu Ülikooli Raamatukogu, Eesti Kirjanduse Seltsi ja Kirjanike Liidu Tartu osakonnaga uue festivali ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Tartu Laste- ja noortekirjanduse festival korraldati koostöös Eesti Kirjanduse Seltsi ja Tartu emakeeleõpetajate ainesektsiooniga. Koostöös Eesti lastekirjanduse keskusega osaleti kolmandat aastat „Lugemisisu“ programmis.

Novembris esitasime rahataotluse **Eesti Kultuurkapitali** kirjanduse sihtkapitalile, et saada toetust Eesti kirjanikega koostumise koostamiseks 2022. aasta 1. poolaastal, arvult kümnele koostumisele. Taotlus rahuldati täielikult (2914 eurot).

Koostöös **Eesti Lastekirjanduse Keskusega** löödi kolmandat aastat kaasa „Lugemisisu” programmis, mis keskendub esimesele kooliastmele (1.- 4. klass) ja lasteaialastele.

Raamatukoguhoidjad aitasid kaasa **Lugemisühingu** algatatud „Hea Lasteraamatu” ja „Hea Noorteraamatu” leidmisele. Oleme läbi viinud kohalikke eelvoore nii vabariikliku ettelugemisvõistluse kui 4. klasside kirjanduse tundmise vabariiklike võistluste raames.

Erialane koostöö. Koostöösuhted teiste Eesti rahva- ja teadusraamatutega on head. Vahetati dublette Eesti Hoiuraamatukogu, Eesti Kirjandusmuuseumi Arhiiviraamatukogu, Tartu Ülikooli Raamatukogu ja Eesti Rahva Muuseumi Raamatukogu ning Harkujärve lugemistoaga, laenati raamatuid rändnäitusteks ja väljapanekuteks Põlva keskraamatukogule ning Säna raamatukogule.

ERÜ juhatusse kuuluvad raamatukogu direktor Kristina Pai ja osakonnajuhataja Halliki Jürma. Kristina Pai on ka ajakirja Raamatukogu toimetuskolleegiumi liige. Raamatukogu tegi pidevat koostööd **ELNET Konsortsiumi ja TÜ Raamatukoguga, osaleti ERÜ ja ELNETi toimkondades ja töörühmades.**

- **Küllike Lutsar** kuulus ELNET Konsortsiumi haldurite kogusse ja minuomavalitsue raamatukogu töörühma,
- **Halliki Jürma** ELNET Konsortsiumi ISE ja ühishangete töögrupp,
- **Tamara Kozõreva** osaleb ELNET konsortsiumi kataloogimise ja nimenormide töörühmas.
- **Meery Salu** kuulub Eesti Muusikakogude Ühenduse juhatusse.
- Prima Vista korraldamiseks loodud MTÜ Kirjandusfestival Prima Vista juhatus liige oli **Linda Jahilo**.
- **Mai Põldaas** osales 2021 jaanuarist novembri lõpuni Rahvaraamatukogude nõukogu töös.
- **Kristina Pai** osales Euroopa teadusraamatukogude ühenduse LIBER programmitoimkonna töös ja oli minuomavalitsue raamatukogu töörühma, Rahvaraamatukogude nõukogu ja ERÜ kogude toimkonna ning Uue mõtte töörühma liige.
- **Annika Hramov ja Halliki Jürma** osalesid RaRa automatiseeritud märksõnastamise projektis; testimisel osalesid Laura Loolaid, Irina Möldre, Kadri Jõks, Triin Võsoberg.
- **Livio Nimmer** osales Tartu KHK IT eriala lõputööde kaitsmiskomisjoni töös.
- **Tiina Sulg** osales Tartu Linnakirjaniku valimise žüriis.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvaheline koostöö. Festivali Prima Vista väliskülaliste vastuvõtmise nimel tegime koostööd Saksa Kultuuri Instituudi ja Goethe Instituudi ning Iisraeli saatkonnaga. Näitusi vahendasid raamatukokku Rootsi ja Taani saatkonnad. Jätkus pikaajaline koostöö Poola Vabariigi suursaatkonnaga. Meie koostööpartnerite seas on Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus, Ungari Instituut ja Soome Instituut.

Jätkame osalemist Slovakkias rahvusvahelisel 6-15 aastaste õpilaste eksliibrise joonistamise võistlusel. Võistlust koordineerib Slovakkias Hlohovecis asuv mittetulundusühing AD

Personam Hlohovec, Eesti partner on Tartu Linnaraamatukogu lasteosakond. 2021 aasta oli konkursi „Meil on tiivad, lennakem!“ lõpetamise aasta. Septembri viimasel nädalal käis projekt eestvedaja Ädu Neemre võitjatega (lapsed ja õpetajad) ka Slovakkias konkursi pidulikult lõpetamisel.

Teoks sai üheksas virtuaalne jõulukaartide näitus raamatukogu kodulehel, kus osalesid Tartu ja Celje (Sloveenia) lapsed.

Tuleb täheldada, et koostöö partneritega on kahel viimasel aastal igal tasandil olnud piirangutest häiritud, mõne partneriga hoopis soiku jäänud.

2020. aasta lõpus kutsus Gulbene Maakonnaraamatukogu meid osalema nende algatatud Nordplus Adult täienduskoolituse projektis „Digi-tall seniors“. Projekt sai rahastuse, projektikohtumised algavad 2022 kevadel.

2021. aasta lõpus kutsus Vilniuse Maakonnaraamatukogu meid osalema nende algatatud Nordplus Adult täienduskoolituse projektis „Cultural education – key to adult integration“. Partneriks on lisaks Vilniusele taas Gulbene Maakonnaraamatukogu. Projektitaotlus esitati veebruaris 2022, rahastamisotsus selgub mais.

Septembris osalesime leedulaste ja taanlaste organiseeritud virtuaalseminaril, mille teemaks oli säästva arengu teemad raamatukogudes. Kohtumise eesmärk oli võimalike partnerite leidmine ühise projekti tegemiseks, tõenäoliselt Erasmus+ kaudu. 2022. a. algul selgus, et kohtumise algataja Herningi raamatukogust Taanis on töölt lahkunud ja tõenäoliselt loodetud koostööd ei tule.

Detsembri algul osales arendusjuht Erasmus+ korraldatud kahepäevasel virtuaalseminaril, mis oli sektoriteülene partnerite leidmise kohtumine/koolitus „Enhancing Digital Competences in Education and Training“. Seminarilt sai alguse koostöö ühise digipädevuste alase projektitaotluse kirjutamiseks Erasmus+-le. Siin ei ole partneriteks raamatukogud, vaid erinevad digipädevusi õpetavad institutsioonid era-, avalikust ja kolmandast sektorist. Idee algataja on Berliinist, parterid Bukarestist, Tampereist ja Tartust. Projektitaotluse esitamisaeg oli märtsis 2022.

Rahvusvaheline koostöö tõi raamatukogule tagasi 70 aasta eest saksa okupatsioonivõimude rekvireeritud raamatu. Ühendust võttis Elena Brasiler Berliini Vabaülikooli (Freie Universität Berlin) raamatukogust teatega, et nende kollektsioonist on leitud 1943. aastal meie kogust eemaldatud Tartu linnaraamatukogu templitega brošüür – Friedrich Engelsi „Anteil der Arbeit an der Menschenwerdung des Affen“, mille avaldas 1940. a. Moskva võõrkeelse kirjanduse kirjastus. Pärast mõnekuulist kirjavahetust andis Saksamaa suursaatkonna kultuuriatašee Anne Katrin Kirsch 28. juunil Tartu Postimehe esinduse juuresolekul raamatu pidulikult raamatukogule üle.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Aasta jooksul toimus 155 rühmakoolitust, täiskasvanutele 42 ja lastele 113 (põhiliselt raamatukogutunnid). Võrreldes 2019., edukaima koolitusaastaga, mil raamatukogus tegutses 8 ringi, meisterdamisklubi, toimusid seemneraamatukogu töötoad ja õpilased said piiranguteta raamatukokku tulla, on seda 60 % vähem. Ka võrreldes eelmise aastaga oli kahanemine 17%, mis on aga seletatav lühema tegutsemisperioodiga. Kõigist raamatukogu sündmustest moodustasid koolitused siiski ligi 32 %.

Piirangute tõttu said kõige suurema tagasilöögi just koolitused. Ringidest jätkas sügisel tööd üksnes Karlova harukogu kunstiring. Eakate digipädevuse arendamiseks on rühmakoolituste asemel tulemuslikumaks osutunud kuni tunniajalised individuaalkoolitused, mida kogunes umbes 90. Mõned teemanäited: e-kirjad Gmailiga, reaalsuhtlus internetis, kus hoida faile, kodanikuportaal Eesti.ee, e-maili ja nutitelefoniga kasutamine, fotode saatmine, e-piletite ostmine, digiloo ja e-patsiendi portaal jne. Tehti 35 tunniajast individuaalkoolitust, millel osales 23 inimest, arvutiklassis tehti kuni 15 minutit kestvaid koolitusi kokku 1075.

Raamatukogu osaleb üle linnalises koolidele pakutavas aktiivõppe programmis, mille kaudu pakutakse koolitusi väljastpoolt kooli. Populaarseks on osutunud gümnaasiumiastmele kirjanduslikud jalutuskäigud linnaruumis, nooremad on valinud muusikaajalugu tutvustavaid koolitusi. Lasteosakond viis läbi Tartu LV algatatud Tartu koolidele suunatud aktiivõppe raames läbi järgmisi tunde:

- Mis on peidus raamatukogus? Esimene põhikooliaste.
- Koomika elus ja kirjanduses. Teine põhikooliaste.
- Otsimismäng "Luule ja loodus". Teine põhikooliaste.
- Kuidas sõnadest saab luule. Teine põhikooliaste.
- Meie imelik emakeel: killukesi eesti murretest. Kolmas põhikooliaste.

2021. aasta lõpus kirjutati projekt, mis oli suunatud lasteaialastele ja võttis aluseks meie Seemneraamatukogu tutvustamise läbi praktilise tegevuse.

Mitmeid koolitusi pakuti ka kolleegidele: ettekandepäev „Digiteemadest rahvaraamatukogus vol 2“, Tammelinna raamatukogus toimus üleriigiline lasteraamatukoguhoidjate päev ning laste- ja noorteosakond korraldas lasteraamatukoguhoidjate Suveakadeemia. Tänavu korraldas meie raamatukogu ka üleriigilise infootsinguvõistluse.

Suur osakaal on individuaalkoolitustel. Teenindustöö käigus antavatele konsultatsioonidele lisaks toimub üha enam konkreetset teemat pikki (1 t ja enam) koolitusi.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

2020. aastal tellis raamatukogu disainifirmalt Tuumik uue visuaalse identiteedi (logo, veebiväljaannete päised, plakatipõhjad jm). Uue visuaalse identiteedi terviklahendus hõlmab raamaturiivulit või infobittide rida meenutavat tausta ning sellesse paigutatud linnaraamatukogu nime. 2021. aastal võeti stiiliraamatu praktikas käiku: asendati veebipäised kodulehel, kataloogis ESTER, Facebookis. Maja ostis stiiliraamatu fondid, plakatipõhju saavad lisaks kunstnikule kasutada ka teised, kes kujundusprogramme tunnevad.

Alustati kodulehe uuendamist. Seejuures arvestatakse sellega, et uus leht vastaks 2020. kehtima hakanud WCAG nõuetele (Web Content Accessibility Guidelines) ehk veebilehtede juurdepääsetavuse direktiivi 2.0 standardile vastavuse nõue, mis tagab erivajadusega inimestele samaväärsed võimalused veebi kasutamiseks nagu on teistel kasutajatel. Uue kodulehe loomine toimus Drupali platvormil (senine baseerus Joomla!). Kodulehe sisulise ülesehituse pool tuli raamatukogu töögrupilt, töid teostas WebExpert. Uus koduleht valmib 2022. aastal ja hõlmab esialgu ainult raamatukogu pealehte.

Raamatukogul on järgmised veebilehed:

Raamatukogu veebileht <https://www.luts.ee>

Noorteleht <https://www.luts.ee/noorteleht/>
 Kirjandusveeb <https://www.luts.ee/kirjandusveeb/>
 Eesti Muusikakogude Ühenduse veebileht <https://www.luts.ee/emky>
 Arkaadia – lasteluule ja muinasjuttude andmebaas <https://www.luts.ee/arkaadia/>
 Muusikaartiklite andmebaas <https://www.luts.ee/muusikabaas/>
 Tartu ilukirjanduses <http://teele.luts.ee/>
 Seemneraamatukogu <https://www.luts.ee/seemneraamatukogu/>
 Jutupeatatus <https://www.jutupeatatus.ee/>

Tabel 53. Raamatukogu veebilehtede külastused

	Külastusi	Vaadatud lehekülgi
www.luts.ee/lugemissoovitus	33472	64719
www.teele.luts.ee	19027	57234
www.jutupeatatus.ee	5300	8234
www.kirjandusveeb.ee	8937	18873

TEELE – Tartu Linnaraamatukogu andmebaas “Tartu ilukirjanduses” täienes 2021. aastal 46 autori, 75 katkendi, 17 proosaraamatu, 32 luuleraamatu, 6 kogumiku, 4 ajakirja, 35 foto, 35 asukohta, 2 teekonna ja 6 lisaloo võrra. Kokku on andmebaasis 1152 autorit, 4117 katkendit, 930 proosaraamatut, 1270 luuleraamatut, 459 kogumikku, 154 ajakirja, 124 fotot, 855 asukohta, 19 teekond ja 11 lisalugu.

Lastelehele lisandus uus jaotus „Huvitegevus“, kuhu koondub kogu info raamatukogus lastele ja noortele pakutava kohta.

Laste- ja noorteleht Raamatukratt

Google Analyticsi andmetel oli laste- ja noortelehe:

- vaatamisi 17 791 (2020.a. - 24 405)
- külastusi 9 452 (2020.a - 14228)

Kõige vaadatamad lasteveebi lehed olid:

- Õpetlikud mängud internetis: 11 657 (2020.a – 6 742)
- Ristsõna: 5 586 (2020.a – 2 318)
- Raamatumäng: 4 686 (2020.a – 1 898)

Raamatukratt otsib omaloomingut

<https://raamatukratiomalooming.blogspot.com/> on koht, kuhu laps või noor võib saata omaloomingut (luuletus, lühijutt, mõistatus või kõnekäänd).

Statistika:

- 52 postitust (2020.a - 44)
- 1551 vaatamist (2020.a – 2140).

Kuna piirangute ajal toimus Vabariiklik Luuleprõmm ja lapsed ei saanud kohale tulla, võimaldati saata omaloomingud failidena millest enamus autoreid lubas Raamatukrati keskkondades neid kasutada. **Raamatukrati lugemisblogisse** kogutakse laste saadetud nii häid kui halbu lugemiselamusi. (<https://raamatukratt.blogspot.com/>)

Statistika:

- 54 postitust (2020.a - 73)
- 4349 vaatajaid (2020.a - 5177).

ERÜ aasta ajakirjaniku auhinna sai Tartu Postimehe ajakirjanik Raimu Hanson, kes on raamatukogu sündmusi kajastanud palju aastaid, aga 2020. aastal võttis ta lisaks kajastada ka töötajate umbusaldusprotsessi raamatukogu ajutisele direktorile.

Raamatukogu oli meedias pildil aasta algusest kuni kohalike valimisteni rohkem kui kunagi varem tänu Tartu südalinna kultuurikeskuse asukoha üle puhkenud tormilisele diskussioonile. Diskussiooni osapooled said kõnelda 21. raamatukogust ja selle uuenevatest ülesannetest. Uue hoone vajadust otseselt kahtluse alla ei pandud, võitlus käis asukoha pärast. Diskussiooni andsid oma panuse ka raamatukoguhoidjad. Tartu Postimehes ilmus nelja raamatukoguhoidja (L. Jahilo, M. Tempel, A. Amor-Narits, S. Ülper) ühisartikkel „Paneme linnasüdamel kultuurisüdame tööle“, ajalehes „Sirp“, M. Põldaasa artikkel „Muutumises rahvaraamatukogud“ ja Kristina Pai jagas selgitusi Eesti televisiooni saates „Johannese lähetamine“ (sügisel alanud 3. hooaja Lõuna-Eesti saates).

Jooksev info raamatukogus toimuva kohta (sündmused, näitused, uudised raamatukogu teenustest) jõuab operatiivselt raamatukogu kodulehele ja sealt automaatselt Tartu Kultuuriaknasse, samuti raamatukogu Facebook'i lehele. Kirjandusüritustest saatsime info ka UNESCO kirjanduslinna Tartu kodulehele haldajatele.

Kord nädalas läks info kohalikule ajalehele Tartu Postimees, ERR-i Tartu stuudiole, Pereraadiole ja ainsale allesjäänud Tartu kohalikule raadiojaamale Ringfm. Tartu Postimehelt tellime ka tasulisi teateid sündmuste infoga. Aasta jooksul koostati **24 pressiteadet**. Pressiteated saadeti alates BNS-ist kõigile olulistele meediaväljaannetele. Vastavalt sisule saadame pressiteateid Õpetajate Lehele, portaali Koolielu, Maalehele jne.

Televisioon. Lisaks Johannese lähetamisele tundis meie vastu huvi Prillitoos (Helga ja Enn Nõu kirjandusõhtu, Marika Mikkori punutiste näitus) ning OP-is tutvustati kolleegi raamatut.

Raadiojaamad (Kuku linnatund, ERR) tundsid põhiliselt huvi raamatukogu töö vastu piirangute tingimustes, samuti huvitas neid SüKu teema. Huvi pakkusid ka Prima Vista väliüritused ja Jaapani kunstniku näitus. Ka **trükiajakirjandust** huvitas, kuidas raamatukogu koroonaa ajal hakkama saab, Tartu Postimees avaldas 2020. aasta tööd ja edetabeleid kokkuvõtavad pressiteated ja tutvustas lastekirjanduse auhinna laureaati. Lastekirjanduse auhinna nominentidest kirjutas pika artikli žürii esimees Tiia Kõnnussaar. Kirjutati nutikapist, direktori konkursist, mõnest näitusest. Reporterit meelitas kohale 1943. a. meie kogudest eemaldatud Fr. Engelsi raamatukese „Töö osa ahvi kujunemisel inimeseks“ tagastamine Saksamaa Suursaatkonna poolt.

Raamatukogu ettevõtmised leidsid kajastamist ka ulmeajakirjas „Reaktor“ (nt Uwe Laubi esinemine Prima Vistal), samuti avaldas ajakiri mitme töötaja artikleid.

Oluline teavituskanal on kahtlemata **Facebook**. Samas ei ole tähtsust kaotanud **kõikvõimalikud listid** – õpetajate, kolleegide, kirjandushuviliste, ülikooli õppetoolide, muuseumide jne. Tulemuslik on turundus koostööpartneritega kahasse, mil üritus saab sisuliselt topeltreклаami, näiteks Prima Vista üritused, Teadlaste öö üritus, Petrone Prindi vestlusõhtud, välisesindustega tehtud üritused. Reklami avalikus linnaruumis tellisime korra – Coop'i kaupluseketti. Annelinna keskuse juures rentisime reklaamistendi.

Trükireklaam plakatite ja flaierte näol on samuti kasutusel. Valmis traditsiooniline raamatukogu järjehoidja-kalender. Flaieri tegime nt koduteenindusest. Kutseid saadame FB-s või meili teel. Postrid on lisaks raamatukogule väljas ka linna teistes kultuuriasutustes,

ülikooli õppehoonetes ja ühiselamutes, aeg-ajalt ka koolides. Avaliku linnaruumi reklaamitulpadele lähevad postriid kõige suuremate ürituste puhul (eelmisel aastal Prima Vista).

Väljaanded. Raamatukogu uusi trükiseid välja ei andnud. Kauplustes olid endiselt saadaval meie koostatud kirjanduslikud teejuhid „Kirjanduslikud (eksi)rännakud Tartus“ ja “Emajõe pääl. Hajakirjanduslikud rännakud Emajõel“. Müügil on veel ka meie väljaantud heliplaat „Lutsuvad kivid“.

Kolm meie töötajat avaldasid raamatu. Eve Pormeisteri ilukirjanduslike essee kogu „Näen, kuulan tunnetan“ (EKSA 2021) sai nominatsiooni Eesti Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali kirjandusauhinnade konkursil essee kategoorias.

Mairi Tempel avaldas romaani „On aeg“ (Tänapäev 2021) ja Kristina Pai toimetab ja kirjutab eessõna Liina Pihlaku raamatule „Elu puu: minu vanematest Kersti Merilaasist ja August Sangast ning minu elust teatris, filmis ja televisioonis“ (Tänapäev).

Veebiväljaanded. Facebook, Youtube, Instagram, blogid

Veebi- e virtuaalkülastused jagunevad kodulehe (sh ka andmebaasid) ja blogide vahel. Statistika puhul eristatakse külastust ja vaatamist (paralleel: külastus ja laenus). Kui näiteks Luuleleiu blogi külastaja loeb kolme luuletust, siis statistikasse läheb üks külastus, aga kolm vaatamist. Raamatukogu veebikülastusi oli 2021. aastal kokku **513 385** (2020. a. 527 732), seega **14 347** külastust vähem, kahanemine 2,7%. Raske öelda, tulenes see loendamise meetodikast või sellest, et inimesed said rohkem igapäevaelus osaleda ja on väsinud ekraanidest.

Koduleht koosneb mitmest osast: põhileht, laste- ja noorteleht, **kirjandusveeb** (edetabelid, kirjandusauhinnad, osa virtuaalnäitustest jms) ning **raamatukogus koostatavad andmebaasid** (Teele ee. Tartu ilukirjanduses, Muusikakogude ühendus, Arkaadia (lasteluule ja muinasjutud), Seemneraamatukogu jne). Reaalsete ja virtuaalsete külastuste koguarvust moodustasid virtuaalkülastused **56, 5%** (aasta tagasi 54%) ning füüsilised, reaalsed külastused 43,5 %.

Kodulehte koos tema alajaotustega külastati **315 986** korda, st 12, 6 % ja 45 661 korda vähem kui aasta tagasi. Põhilehte külastati tänavu **192 029** (+4676). 2/3 kordadel vaadati kodulehelt rohkem kui üht teadet. Alamlehtede ja andmebaaside külastused ja vaatamised kahanesid, kasvas ainult Tartu ilukirjanduses andmebaasi külastus. Kõige suurem langus (-34 623) tabas lastekirjanduse andmebaasi Arkaadia.

Kõik andmebaasid täienesid: Tartu ilukirjanduses andmebaasi lisandus aasta jooksul 142 kirjet, Arkaadiasse umbes 2000 ja muusikaandmebaasi 1292 kirjet.

E-kataloogi ESTER, artiklite andmebaasi ISE (sisaldab raamatukogus koostatavaid andmebaase Tartu kodulugu ja Tartu Personalia) ning raamatukogu Facebooki lehe külastusi pole võimalik realselt kokku lugeda ja esitatud arvudes ei sisaldu.

Tabel 54. Kodulehe külastused 2021

	2019	2020	2021	Muutus 2021
--	------	------	------	-------------

Koduleht: kirjandusveeb andmebaasid	355 963	361 647	315 986	-45 661
Sealhulgas põhileht	181423 (291 432)	187 153 (308 709)	192 029 (318 770)	+4876
Sealhulgas (Sh) Laste- ja noorteleht	24963 (38708)	14 228 (24405)	9452 (17791)	-4776
Sh kirjandusveeb, st edetabelid, auhinnad jm	9840 (20 278)	12 282 (25 645)	8937 (18873)	-3345
Sh andmebaas Tartu ilukirjanduses	11511 (45874)	16 680 (60 177)	19027 (57 234)	+2347
Sh lastekirjanduse andmebaas Arkaadia	118 548 (397 505)	119 348 (385 190)	94 725 (319 732)	-34 623
Sh JutuPeatus	5833 (10061)	6387 (9864)	5300 (8234)	-1087
Sh Seemneraamatukogu,	2030 (4571)	3657 (7874)	2066 (3699)	-1591
Sh EMKÜ muusikaartiklit reg.	1815 (6351)	1912 (9080)	738 (1542)	-1174

Sulgudes on vaatamiste arv, st ühe külastuse käigus vaadatakse mitu erinevat asja.

Blogid

Tabel 55. Blogid

Blogi	2020 vaatam	2020 külastus	2021 vaatam	2021 külastus	Muutus 2021 vaatam	Muutus 2021 külast
Lugemissoovitused	80 786	38 922	64 719	33472	-16 067	-5450
Luuleleid	340 962	90 368	292 598	85821	-48 364	-4547
Filmiblogi "Loe seda, mida sa filmis ei näinud"	16 046	11 118	14524	10443	-1522	-675
Nädala autor	7 204	5 249	6619	4574	-585	-675
Lit. portal (v.K.)	1 615	1079	1304	718	-536	-361
Raamatukrati lugemisblogi	5 177	5177	4349	4349		
Head lasteraamatud	14 930	6339	12 557	7 018		-828
Teised blogid *		xxxx		5 696	-2373	+678
Kokku		166 085		152 091		-13 994

Blogisid on kokku 14. Blogide külastatavus langes 8,5%, Kõigist virtuaalkülastustest moodustasid blogikülastused ligi 30%. See proportsioon on püsinud mitu aastat. Endiselt on kõige populaarsem Luuleleiu blogi (aasta jooksul lisandus 91 postitust), järgnevad lugemissoovitused (lisandus 145 postitust) ja filmiblogi (lisandus 63 postitust). Blogid täidavad sisuga enamasti meie raamatukoguhoidjaid, aga on ka külaliskirjutajaid. Head lasteraamatud oli ainuke blogi, mille külastuste arv kasvas. Postituste arv blogides võrreldes eelmise aastaga pisut kahanes, sest raamatukoguhoidjad pidid igapäevase teenindustööga tegelema, maja enam suletud ei olnud.

Facebook

FB lehele tehti aasta jooksul 462 postitust, 166 võrra vähem kui aasta tagasi. Postitusi tehti aastaringselt keskmiselt 30 - 40 kuus, kõige rohkem märtsis ja aprillis. Lehel on 18 administraatorit ja 7 sisutekstide loojat, neist umbes 10 teevad regulaarselt postitusi. Postitused jõuavad keskmiselt 700 -1500 inimeseni. Kõige populaarsemaks osutusid detsembri ja oktoobri raamatumüügile kutsuvad postitused, esimene neist jõudis ligi 20 000 inimeseni. Auväärne kolmas koht kuulus näitusele vegantoitumisest.

Raamatukogu Facebooki lehel on 3007 sõpra ja samas suurusjärgus jälgijaid. FB lehele on loodud grupid: Muusikaosakond, Seemneraamatukogu, Noortenurka tehti 145 (2020.a – 327) postitust, jälgijaid oli 367 (2020.a – 342).

YouTube

Elujõudu kogub YouTube'i kanal, kus muuhulgas vahendatakse järelvaatamiseks raamatukogu virtuaalsündmusi. YouTube laaditi 75 videot (18 Tartu Linnaraamatukogu alt, 37 Raamatukratt Tartu Linnaraamatukogu alt ja 20 Irina Möldre sari „Lohe loeb“ – 20 videot aasta jooksul). Vaatamisi kogunes **10 941** (848, 4 vaatamistundi). Irina koostas ka 4 lugemisbingot (kevade-, suve-, sügise- ja talvelugemise bingo, nii eesti kui ka inglise keeles). Lastaosakond panustas YouTube'i kanalisse „Raamatukratt Tartu Linnaraamatukogust“. Kuna jätkus avalike ürituste piirang, siis Lugude jutustamise päeval, 20.märtsil, jutustasid Kesklinna Kooli lapsed virtuaalselt lugusid. Samuti toimus Vabariiklik Noorte Luuleprömm 2021 virtuaalselt ja enamus autorite loomingu puhul anti luba seda kasutada Raamatukrati keskkonnas, mis jaguneb mitmeks alamrubriigiks: Omalooming ja jutuminutid (jutustatakse lugusid); raamatututvustused; meisterdame (juhendeid meisterdamiseks); näitused (virtuaalnäitused Sipsik, Lasteaia pildid, Nukkude kuningriik; mängud). Statistika: videoid 37 (2020.a - 17), tellijaid 24 (2020.a - 15); vaatamisi 5 385 (2020.a - 2958); näitamisi 48 763 (2020.a - 15097).

Instagarm

Instagrammi kontole lisati aasta jooksul 115 postitust, lehel on 964 jälgijat. Aastaga lisandus 175 uut jälgijat.

4.9 Andmebaasid

2021. aastal jätkusid ELNETi kataloogimise ja nimenormandmete töörühmas ettevalmistustööd kataloogimisstandardile **RDA** (Resource Description and Access - **Ressursside kirjeldamine ja juurdepääs**) üleminekuks. Jätkati ühiskataloogi korrastamist. Kuna tihti saadakse uued eestikeelsed raamatud esimesena, siis mõnikord on vaja teha parandusi ka eelkirjetes. Vajadusel teavitatakse vigadest RR-i, nendega käib tihe koostöö.

- **Uute väljaannete kataloogimine**

Bibliokirjed

Kõik 2021.a. saabunud ja arvele võetud väljaanded on sisestatud elektronkataloogi ESTER. Lisaks traditsioonilistele väljaannetele võeti arvele ka tehnilisi vidinaid (e- lugerid, kõrvaklapid, mälupulgad jms.)

Kogude arenduse osakond tegi 2021. a. **1545** bibliokirjet, nendest ainult meie raamatukogu jaoks 1177 (76%). 368 (24%) meie tehtud bibliokirjetest kasutati ka teistes ESTERi

raamatukogudes. Ise kasutasime 182 teistes raamatukogudes tehtud bibliokirjet (12% kõikidest vene- ja võõrkeelsetest bibliokirjetest). Reeglina ühises andmebaasis eestikeelseid bibliokirjeid ei tehta, v.a. mõned, millele RR ei ole veel jõudnud bibliokirjet teha, aga meil on raamat juba ostetud (eriti puudutab see kirjastusi „Varrak” ja „Sinisukk”), erilaade (lauamängud, konsoolimängud jne.) ja perioodikat. Paraku juhtub ikka, et väljaanne on juba saabunud, aga kirjet baasis veel ei ole ja mõnikord ei tulegi.

Vene- ja võõrkeelsetele väljaannetele koostatakse keskmise tasandi bibliokirjeid (kokku 2021. aastal 1438, neist vene keeles - 965). Võõrkeelsete nimetuste puhul kasutatakse võimalusel teiste maailma andmebaaside bibliokirjeid, mida täiendatakse vajalike andmetega. Nii säilivad kirjetes näiteks sisukord, sisu kirjeldus ja märksõnad vastavas keeles (põhiliselt inglise keeles), mis peaks aitama ka inimesi, kelle emakeel ei ole eesti keel. Peale inglise keele kataloogiti veel saksa, soome, prantsuse, rootsi, itaalia, hollandi jt. keeltes.

Bibliokirjetesse (võõr- ja venekeelsed) lisatakse alates **01.01.2016. a.** ainult MARC väli **072, 080** mitte. Jätkatakse UDK eestikeelsete tabelite kasutamist paigutusindeksite jaoks.

Erilaadidest kataloogiti 2021. aastal lauamänge ja seemneid.

Tabel 56. Bibliokirjed

Laad	Raamatukogus tehtud bibliokirjed
raamat, perioodika	1475
videosalvestised	32
ese (lauamängud, seemned)	38

Isikunimede normikirjed. Alates 8. juunist 2020 muutusid nii rahvus- kui välisestavikute kirjeldamise põhimõtted autorite nimede vormistamisel bibliokirjetes. ELNET Konsortsiumi raamatukogud on liikumas uue kataloogimisstandardi RDA suunas. Seoste kaudu ühendatakse omavahel autor, tema teos ja kõik selle väljendused ja kehastused (nt. raamat, helisalvestis, noot, videosalvestis, piltteavik).

Seoste omavaheliseks loomiseks ja kataloogi kasutusmugavuse tõstmiseks on oluline, et autorile oleks kehtestatud kataloogis üks nimekuju. Selleks on ELNETis kokku lepitud, et edaspidi slaavi tähestikus nimekujudele eraldi normikirjeid ei koostata, vaid kõik autori nimekujud pannakse ühte nimenormikirjesse ning normpealdisena kasutatakse ainult ladina tähestikul põhinevaid nimekujusid. Slaavi tähestikus nimekujud eestistatakse. Parima otsitulemuse ja kasutusmugavuse saavutamiseks on slaavi tähestikus nimed normikirjetes äraviidetena. Otsida saab kataloogis nii slaavi kui ladina tähestikus: viide juhatab kasutaja kataloogis kehtestatud normkujuni. 2021. aastal tehti 1537 isikunime normikirjet.

Kahjuks teenindajad endiselt SIERRA kataloogiotsingus nimenorme ei näe, mis on ebamugav ja peab kasutama otsinguks ESTERi täielikku kataloogi. ELNET otsib lahendust.

Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu raamatukogu

2021.a. tehti Lõuna-Eesti Pimedate Ühingu raamatukogu jaoks audio- ja punktkirjas raamatutele kesktasandi biblio- ja eksemplarikirjeid (kumbagi 208 eksemplari). Raamatute üleandmiseks koostati ka saatelehed.

Seemneraamatukogu

2021. aastal tuli kataloogida ka Seemneraamatukogu jaoks seemneid (28 bibliokirjet) ja võtta arvele seemnepakid (328 eks.).

Eksemplarikirjed

Eksemplarikirjetes märgistati väljal IKOOD1 ministeeriumi soovituslike nimetuste eksemplare, mis võimaldab riigi poolt eraldatud raha kulutamise üle arvet pidada.

Eksemplarikirjetes märgitakse jooksvalt lisaväljal hind koos käibemaksuga. See on abiks lugejate kaotatud väljaannete reaalse maksumuse arvutamiseks väljamaksmiste korral.

Seisuga 31.12.2021 on kogude arenduse osakonnas töötatud kirjetega järgnevas mahus (sisaldab ka ajakirjade üksiknumbrite eksemplarikirjeid)

Tabel 57. Kirjeid Sierras

*	Eksemplarikirje		Bibliokirje		Normikirje		Laekumiskirje (perioodika)		Tellimis- kirje loodud
	loodud	muudet	lood.	muudet	loodud	muudet	Lood.	muudet	
	2021	23348	30211	1724	32035	337	2861	8	
2020	23690	42833	1608	23583	351	931	32	4849	3063
2019	24586	44200	1986	23354	13	32	54	5482	3074
2018	23344	26786	1818	25879	2	28	31	5648	2867
2017	23685	56201	2021	32230	7	45	61	6023	3079

Tabel 58. Kirjete kustutamine andmebaasist

*	Eks.kirje	Bib.kirje
2021	16570	371
2020	20965	1286
2019	19498	2290
2018	21396	2829
2017	20125	2083

*Andmed on saadud Sierra kataloogimismooduli statistikast ja loenditest.

Aasta jooksul lisati kirjeid ISE andmebaasi skoopidesse **Tartu kodulugu**, **Tartu Personaalia** ja **Tartu Linnaraamatukogu**, mis seoti ka ISE teemabaasidega. 111 073 kirjega on Tartu kodulugu ISE kõige suurem teemabaas.

Tabel 59. 2021.a tehtud kirjeid:

Andmebaas	kirjeid	lisandus
Tartu Kodulugu	111 073 kirjet	1599 kirjet
Tartu Personaalia	24 499 kirjet	175 kirjet
Tartu Linnaraamatukogu	2467 kirjet	37 kirjet
Kokku lisandus		1811 kirjet

2022. aasta tegevused

Kuna raamatukogul on uus struktuur, siis on eriti oluline kevadel kõigi töötajatega arenguevestluste läbiviimine.

Koolituste aastaplaani koostamisel lähtuda sellest, et töötajad koolitavad vajadusel eri

majades.

Komplekteerimine

- Komplekteerimispoliitika eeldab hoolikat läbimõtlemist ja säästlikku planeerimist osakondade ja harukogude jooksval komplekteerimisel, et kogud vastaksid eelkõige raamatukogu kasutajate ootustele (erinevad liigid, laadid, keeled). Arengukavas ettenähtud **kogude analüüs** aitaks kaasa paremale väljaannete komplekteerimisele.
- Arutada läbi kõikidega osakondadega, missugust statistikat kogude analüüsiks nad vajavad. Tegeleda statistika IT-lahenduse leidmisega.
- Uurida e-teavikute ja audioraamatute tellimise võimalusi.
- Tegeleda venekeelsete raamatute tellimisvõimaluste leidmisega mujal riikidest kui Venemaa ja Valgevene.
- Tellida ukrainakeelset kirjandust.
- Osaleda ettevalmistustöodes kataloogimisstandardile RDA üleminekuks.
- Ühises e-kataloogis jätkata vajadusel vanade bibliokirjete liitmist ja toimetamist.
- Uute väljaannete võimalikult kiire kataloogimine ja arvele võtmine, säilitades minimaalset ajavahemikku nende saabumisest lugejateni jõudmiseni.
- Kohaviitade süsteemi haldamine, vajadusel täiendamine ja parandamine, kohaviitade süsteemi ühtlustamine terves süsteemis.
- Väljaannete jooksev mahakandmine ja sellekohane statistika (perioodika - kord kuus, muud väljaanded -1-2 korda aastas).
- Uudiskirjanduse nimekirjade koostamine raamatukogu kodulehe jaoks 2 korda kuus (juunis-augustis 1 kord).
- Seoses struktuurimuutusega liideti 1988. a. asutatud väliseesti ja vanema raamatu osakond ilukirjanduse osakonna koosseisu. See toob kaasa ka muutuse komplekteerimispoliitikas. 2022. aasta jooksul antakse järk-järgult väliseesti kirjandus (13 240 eksemplari raamatuid ning perioodika) üle ilukirjanduse, erialakirjanduse ja ajakirjanduse osakondadele. Osa Oskar Lutsu arhiivkogust suunatakse avakogusse.

Üritused-ringid-festivalid-turundus

- **Raamatukogude aasta** raames oleme välja pakkunud raamatukoguhoidjate ühistantsimise rahvusvahelisel tantsupäeval 29. aprillil. Tantsitakse Singer Vingeri loo „Teadagi“ järgi. Idee autor ja projekti eestvedaja on Tiina Sulg. Annika Hramov on kutsunud raamatukoguhoidjaid Instagramis üles oma elukutset tutvustama erinevate postitustega viie päeva vältel. Esialgsete plaanide põhjal on kavas osaleda järgmistes ühisprojektides: Raamatukogu pärlid, Pannkoogihommik, raamatukogu ratastel ja sügisel ööraamatukogu, lõimumisprojekt, demokraatliku aruteluüritus jm.
- Käsil on uue **kodulehe** käivitamine.
- Sügisel tähistame Ilmatsalu harukogu 60. **sünnipäeva**.
- Arendusjuht on koostanud uue **lugemismängu** täiskasvanutele, nii keskkogus kui harukogudes jätkatakse Lugemisisu projektis. Raamatukogu pakub omalt poolt tunde ülelinnalisse aktiivõppeprogrammi.
- **Sündmuste** osas on prioriteet **kahe kirjandusfestivali** ettevalmistamine ja korraldamine – Prima Vista kevadel ning laste- ja noortekirjanduse festival sügisel. Kolmandana on oluline lastekirjanduse auhinna väljaandmine. Linnaraamatukogu kuulub mõlema festivali peakorraldajate hulka, panustab ideede, ruumide ning tööjõuga ja kui vajadusel katab pisut ka kulusid. Lastefestivali kujundused on teinud raamatukogu kunstnik. Prima Vista ettevalmistus on käimas, moodustatud on Lapsepõlve auhinna žürii, kes valib võiduramaatu.

- Tänavu on kavandatud eriti intensiivne **kirjanikega kohtumiste** sari: I poolaastal 9 kohtumist, sügisel ilmselt samas suurusjärgus, rahastus Eesti Kultuurkapitalilt.
- Tahame jätkata raamatukogu **kultuurikalendrisse kuuluvate sarjadega**, st kirjanduskohvikud, keelekohvikud, Petrone Prindi autorite vestlusõhtud, seemneraamatukogu loengud, alustada tahaks ka uue sarjaga „Tund kirjastajaga“. Kindlasti jätkame kirjanduslik-ajalooliste jalutuskäikudega. Annelinna tahab edasi minna kogukonnaaiaga ja avab ehk ka sel suvel välilugemissaali.
- Plaanis on käivitada **ürituste sari** – „Huvitavate kohtumiste õhtud“.
- Soovime taaskäivitada vähemalt mõned varem tegutsenud **8 huviringist**, mis koroonatõttu soiku jäid.
- Virtuaal- ja hübriidsündmused on tulnud selleks, et suuremal või vähemal määral jääda, ka sellel suunal on eesmärk edasi minna. Ülekandeid soovime teha teatud valikuga, aga järjepidevalt.

Lastetöö

- Osalemine vabariiklikes projektides (Lugemisisu, kirjanduse tundmise võistlus, ettelugemise päev), Suvelugemise programm.
- Raamatukogu korraldatavad: Tartu Lapseõlve Auhind, Vabariiklik Noorte Luuleprõmm ja Algupärase lastekirjanduse päev.
- Jätkub koostöö muukeelsete lastevanemate ühendusega Ninazarvik, varustame neid kirjandusega, et lapsed saaksid lihtsamate eestikeelsete tekstide abil keelt harjutada.
- Soov on hoida sidet koolidega, ehk toetab seda ülelinnaline aktiivõppe programm
- 2022. a. alguses on välja kuulutatud kaks omaloomingu konkursi – väiksematele lastele joonistusvõistluse „Joonistame raamatukogu“ ja koolidele „Mina ja raamatukogu“.
- Oleme liitunud Noortekirjanduse ühingu ettevõtmisega „Noored kirjanikud raamatukogudesse“.

Koostajad: Linda Jahilo, Tamara Kozõreva, Küllike Lutsar ja Kristina Pai

Direktor

Allkiri ..... /Kristina Pai/

LISA 1. Personali koolitus (mille eest tasuti raamatukogu eelarvest)

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv	Koolitus-tundide arv
koolitus: Microsoft 365 Security Administration	BCS Koolitus AS	1	40
koolitus „Toimiva kodulehe loomine WordPressis”	Tartu Rahvaülikool	1	30
kursus "Luulelugu: maailma ja Eestit raputanud luuletajad"	Tallinna Rahvaülikool	1	30
Töökeskkonnavolinike väljaõppe koolitus	Juunika koolitus	13	24
Koolitus "DigiTarkus"	TalTech	1	8
Koolitus "KüberTarkus"	TalTech	1	8
Aruba Clearpass	ALSO	1	4
Infoturbe halduse koolitus EITS	RIA	1	8
Sophos Threat Hunting Academy		1	8
Raamatukoguhoidjate kutsekoolitus			
Kutsekoolituse I moodul	Eesti Rahvusraamatukogu	1	40
Kutsekoolituse IV moodul	Eesti Rahvusraamatukogu	2	40
virutaalseminar "Enhancing Digital Competences in Education and Training"	Erasmus+	1	16
Kommunikatsioonikoolitus	Eesti Rahvusraamatukogu	4	8
Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikool	2	16
Rahvaraamatukoguhoidjate suveakadeemia	Tartu Ülikool	2	24
SharePointi individuaalkoolitus	Henn Sarv	1	8

Primendi veebiseminar TABLOO	Primendi	1	8
Esmaabi väljaõppe koolitus	Juunika koolitus	11	16
Juhtide suvekool	Eesti Rahvusraamatukogu	2	24
ELNET Konsortsiumi suveseminar	ELNET Konsortsium	3	24
EMKÜ juubelikonverents	EMKÜ	1	8
Tuleohutuse eest vastutava isiku koolitus	Tartu Tuli	1	8
Koolitusreisid	osalejate arv		
Õppereis Lätti	8		
Õppereis Lõuna-Eestisse	1		
SÜKU meeskonna koolitusreis Norrasse	2		

LISA 2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised ja ettekanded

Linnarahvale tehti erinevaid **ajaloolis-kirjanduslikke jalutuskäike**: 2 Supilinna teekonda, 2 sõjateekonda ja turgude teekond, aktiivõppe programmide raames 4 kirjanduslikku teekonda „Kirjaniku tee jätab kivil jälje”. Läbiviijad Tartu ilukirjanduses töögrupp, läbiviijad Ants Siim Tartu linnamuuseumist ja Ülo Treikelder raamatukogust. Märtsis filmiti Naljateekonna reklaamvideo.

„Paneme linnasüdames kuktuurisüdame tööle“, Tartu Postimees, 23. märts 2021, autorid: neli raamatukoguhoidjat L. Jahilo, M. Tempel, A. Amor-Narits, S. Ülper.

Linda Jahilo raamatusoovitus Goethe Instituudi rahvusvahelisesse portaali „Bücher, über die man spricht“ (Raamatud, millest kõneldakse): Daniel Wisser „Wir bleiben noch“ L.Jahilo) eesti ja saksa keeles.

Jaroslava Špel andis intervjuu TV saatele "Suud puhtaks".

Tiina Lutter esines ERRis 1.03.02. - tunti huvi, kas võib meie Arkaadiat kasutada lemmikmuinasjututegelste valikul.

Ädu Neemre andis 17.03 intervjuu EMA arhitektuuritudengile SÜKU asjus.

Mai Põldaas. Ettekanne e-teenuste uuringust ettekandepäeval „Digiteemad rahvaraamatukogus, vol 2 Tartu Linnaraamatukogus (02.06)

Mai Põldaas. Loeng uuenduslikust raamatukogust Lasteraamatukoguhoidjate Suveakadeemias (26.08)

Ädu Neemre. Intervjuu EMA arhitektuuritudenguile SÜKU teemal (17.03)

Eve Pormeister. Vestlused raamatu „Näen, kuulan, tunnetan“ esitlustel Tallinnas (küsitleja Aija Sakovaga, 27.10) ja Tartus (küsitleja Tiina Kirss, 17.11)

Eve Pormeister. Esinemine Viivi Luige 75, sünnipäevale pühendatud luuleõhtul „Sinule laulan ja sina saad aru“ Tallinnas Tammsaare muuseumis koos Viivi Luige ja Siim Lillega (15.12)

Meery Salu osales EMKÜ juhatuse liikmena Klassikaraadio saates, mis oli pühendatud Eesti Muusikakogude Ühenduse 30. sünnipäevale. <https://klassikaraadio.err.ee/1608350963/helikaja-9-oktoobril-muusika-raamatukogudes-kinoheli-valjuse-kunst>

Kaja Kleimanni lugemissoovitus Postimehe ja Apollo portaalil „Apollo raamatublogi“ (ilmus esmalt Kirjandusveebis): György Dragoman „Tuleriit“, 12.01.2021: <https://raamatud.elu24.ee/7153494/jaagitult-haarav-raamat-mida-lugedes-hakkab-suda-kloppima>

Mairi Tempel

Ettekanne Tammsaare muuseumi XVI sügiskonverentsilt „Moodne müüt“ - "Mütoloogia põimimise võimalikkusest, vajalikkusest ja eesmärkidest kaasaegses noortekirjanduses"

Tartu Linnaraamatu noortekohvik - kohtumine Raatuse kooli õpilastega (oktoober 2021, Tartu Laste- ja noortekirjanduse festival)

Ettekanne Futurooloogilisel kongressil "Kõne tulevikust" (26.09.2021 Tartu Kirjanduse Maja)

Vestlusõhtu "Mütoloogia põimimise võimalikkusest, vajalikkusest ja eesmärkidest kaasaegses noortekirjanduses" korraldamine ja läbiviimine, külalisteks Mann Loper ja Tuuli Tolmov (29.07.2021, Magasini Tänavas Suvilas)

Raamatuesitlus ja vestlus autoritega:

Veiko Belials "Surnud mehe käsi" - november 2021 Tartu Kirjanduse Majas

Mairi Laurik „On aeg!“ koos Mann Loperiga – september 2021 Tartu Kirjanduse Majas

Meelis Kraft "Saared" - jaanuar 2021 Tartu Kirjanduse Majas

Läbiviidud õpitoad ulmekirjutamises:

Viljandi Gümnaasium - jaanuar 2021. aastal koos Maniakkide Tänavaga Eesti Ulmeühingu kirjandusfestivalil Estcon - juuli 2021

Publikatsioonid

Avaldatud raamatud:

Eve Pormeister ilukirjanduslike esseede kogu „Näen, kuulan tunnetan“ ((EKSA 2021)
Mairi Tempel romaan „On aeg“ (Tänapäev 2021)

Trükiajakirjanduses:

Tartu Postimees, nelja raamatukoguhoidja (L. Jahilo, M. Tempel, A. Amor-Narits, S. Ülper) ühisartikkel „Paneme linnasüdames kultuurisüdame tööle“ (23.03)

Põldaas, Mai „Muutumises rahvaraamatukogud“ „Sirp, 24.09.

Põldaas, Mai (2021). Participatory potential of civic libraries: two Estonian cases. *The International Information & Library Review*, 53 (1), 35–47. DOI: 10.1080/10572317.2020.1732849

Tartu Postimes, Mairi Tempel. Arvamus: "Toitumisest või umbrohtudest" (04.11.2021)

Eve Pormeister, artiklid

Miks ikkagi Šveitsi lambakoer? Piirilkõndija Kärt Hellerma romaani „Koer ja Kuu“ uurides. – *Looming* 2021, nr 1, lk 92–107.

Valgus – meie maailma alus. Vestlus Kärt Hellermaga. – *Akadeemia* 2021, nr 9, lk 1602 – 1628.

Õunapuu – elu ja igaviku peitepilt. Kummardus Viivi Luigele. – *Looming*, 2021, nr 11, lk 1550 – 1559.

Igavene otsimine: teekond iseendani. Intervjuu Jaak Jõerüüdiga. – Jaak Jõerüüt, „Tõde ja võim. Esseede, artiklite ja intervjuude valik aastatest 2011–2020“. Tallinn: EKSA, lk 221–264.

Kristina Pai, raamatud, artiklid

Pihlak, Liina. Elu puu : minu vanematest Kersti Merilaasist ja August Sangast ning minu elust teatris, filmis ja televisioonis. Toimetanud Kristina Pai ja Mari Karlson; eessõna: Kristina Pai; kujundanud Andres Tali. – Tänapäev, 2021. 368 lk.

Millisena näete ELNETi tulevikku? I osa : Kristina Pai küsimustele vastavad Martin Eessalu, Andres Kollist, Ilvi Rauna, Kaie Holm, Janne Andresoo, Krista Aru, Tiina Tohvre ja Merike Kiipus. – Raamatukogu, 2021, nr. 3, lk 20-26.

Millisena näete ELNET-i tulevikku? II osa : Kristina Pai küsimustele vastavad Asko Tamme, Riin Olonen, Marika Meltsas, Urmas Sinisalu, Signe Tõnisson, Kadi Mälton, Peeter Kondratjev ja intervjuueerija ise. – Raamatukogu, 2021 nr. 4, lk. 18-23.

Utlib teater 25 – Raamatukogu, 2021, nr. 4, lk. 30-34.

Raamatukogu teatris tuleb ette, et esimest korda kohtuvad näitlejad alles laval. – UT: Universita Tartuensis, 2021, aprill, nr. 4. <https://www.ajakiri.ut.ee/artikkel/4013>

Esinemine Eesti televisiooni saates „Johannese lähetamine“ – 2021. a. sügisel; 3. hooaeg, 6. osa: Lõuna-Eesti ja KUKU raadio Tartu linnatunnis.

Veebimaterjale

Raamatusoovitused Goethe Instituudi rahvusvahelisesse portaali „Bücher, über die man spricht“ (Raamatud, millest kõneldakse): Daniel Wisser „Wir bleiben noch“ L.Jahilo), 2021 sügisväljaanne, eesti ja saksa keeles

<https://www.goethe.de/ins/ee/et/kul/sup/bud/22409527.html>

<https://www.goethe.de/ins/ee/et/kul/sup/bud/22409527.html>

Mairi Tempel: arvustused ja artiklid:

- „Mütoloogia põimimise võimalikkusest, vajalikkusest ja eesmärkidest kaasaegses noortekirjanduses” ettekande tekst (veebiajakiri Reaktor november 2021)
- Raamatuarvustus: Stanislav Lem “Robotite muinasjutud” (Veebiajakiri Reaktor juuni 2021)
- Raamatuarvustus: Clifford D. Simak „Mängud ajas” (Veebiajakiri Reaktor aprill 2021)
- Raamatuarvustus: Roger Zelazny „Igikelts ja tuli“ (Veebiajakiri Reaktor jaanuar 2021)
- Artikkel. Uuematest teadusulmesugemetega lugudest keskmisele koolieale (Veebiajakiri Reaktor jaanuar 2021)

NB! Ei sisalda (ainult) raamatukogu hallatavates blogides avaldatud materjale.

Kajastusi: 6

Hanson, Raimu. Saksamaa tagastas Tartu linnaraamatukogule kahjulikuks tunnistatud trükise. - Tartu Postimees, 2021, 28.06., lk 8.

<https://tartu.postimees.ee/7281125/saksamaa-tagastas-tartu-linnaraamatukogule-kahjulikuks-tunnistatud-trukise>

Ilmus kirjandusuuriija Eve Pormeistri filosoofiline tekstikogumik. - Postimees : Kultuur, 2021, 29. okt.

<https://kultuur.postimees.ee/7373971/ilmus-kirjandusuuriija-eve-pormeistri-filosoofiline-tekstikogumik>

Kultuurisoovitus: Eve Pormeistri raamat „Näen, kuulan, tunnetan”. - Edasi, 2021, 2. nov. <https://edasi.org/99710/kuhu-minna-mida-teha-edasi-kultuurisoovitusi-november-5/>

Jaak Jõerüüt, Eve Pormeistri raamatu tutvustus ETV kultuurisaates OP, 28. okt. 2021: <https://arhiiv.err.ee/vaata/op-106-363572>

Valner Valme ja Aija Sakova vestlus Eve Pormeistri raamatust „Näen, kuulan, tunnetan” Vikerraadio kirjandussaates „Loetud ja kirjutatud”, 27. nov. 2021: <https://vikerraadio.err.ee/1608402398/loetud-ja-kirjutatud-eve-pormeister-naen-kuulan-tunnetan>

<https://podcastaddict.com/podcast/2086678>

Kultuuriteated: Viivi Luige luuleõhtu Tammsaare muuseumis. ERR kultuuriportaal: <https://kultuur.err.ee/1608435119/tammsaare-muuseumis-toimub-viivi-luigele-puhendatud-luuleohtu>

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu eelarvest sai tehtud põhiliselt hoonete pisiremonte ja seadmete hooldust, suuremad tööd teostati linna toel.

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2021)
Annelinna harukogu	peakilbi rekonstrueerimine (3036 €, tasus Tartu linnavalitsus)
Peamaja (Kompanii 3/5)	tehnikaosakonna akende vahetus (18 732 €, tasus Tartu linnavalitsus)
Peamaja (Kompanii 3/5)	tehnikaosakonna akende projekt (1200 €, tasus tartu linnavalitsus)
Annelinna harukogu	fassaadi remont (2562 €, raamatukogu eelarvest)
Peamaja (Kompanii 3/5)	kõrvalukse esise betoneerimine (626,40 €, raamatukogu eelarvest)
Tammelinna harukogu	ukse remont (384 €, raamatukogu eelarvest)

Linnavalitsuse eelarvest teostatud tööde kogumaht: **22 968,00 €**

Raamatukogu eelarvest teostatud tööde kogumaht: **3572 €** (lisaks väiksemad jooksvad parandus- ja remonditööd)

LISA 4. Laste ja noorteüritused

NB! Tabelid on lasteürituste kohta. Noorteüritused on arvestatud statistikas kokku täiskasvanute omadega.

KK – keskkogus, HK – harukogudes

KESKKOGU JA HARUKOGUDE ÜRITUSED lastele kokku

Üritused	Ürituste arv			Osavõtjate arv		
	KK	HK	Kokku	KK	HK	Kokku
Kirjandusüritused	9	49	58	298	1603	1901
Kirj. virtuaalne	20		20	1422		1422
Teemaüritused	18	63	81	705	1551	2256
Teema virtuaalne	24		24	1365		1365
Kokku üritusi	71 (-14)	112 (-31)	183 (-45)	3790 (+357)	3154 (-2164)	6944 (-1807)